

T-4

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i člana 31. stav (4) Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11 i 15/21), na prijedlog Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 8. sjednici, održanoj dana 16.02.2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za 2022. godinu.

II.

Izvještaj iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-30-2665/23
Datum, 16.02.2023. godine
Z e n i c a

DOSTAVLJENO:

1x Kantonalna uprava za inspeksijske poslove,
 Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

PREMIJER,
Amra Mehmedić
Amra Mehmedić

Broj: 18/01-30-7131-4/22

IZVJEŠTAJ
o radu za period januar-decembar 2022. godine
(Godišnji izvještaj)

Zenica, januar 2023. godine

SADRŽAJ IZVJEŠTA

	Strana
I UVODNE NAPOMENE	3-4
II IZVRŠENJE CILJEVA	4
1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati	5
<i>Ila Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike</i>	6-26
1. Inspektorat rada i zaštite na radu	7-12
1.1. Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	7-9
1.2. Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	10-12
2. Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	12-16
3. Inspektorat za ceste i cestovni promet	16-21
3.1. Kantonalna inspekcija za cestovni promet	16-19
3.2. Kantonalna inspekcija za ceste	19-21
4. Inspektorat tehničkih inspekcija	21-26
4.1. Kantonalna elektroenergetska inspekcija	21-22
4.2. Kantonalna termoenergetska inspekcija	22-24
4.3. Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	24-26
<i>Ilb Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije,</i>	27-48
1. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	28-33
1.1. Kantonalna poljoprivredna inspekcija	28-29
1.2. Kantonalna vodna inspekcija	30-31
1.3. Kantonalna šumarska inspekcija	32-33
1.4. Kantonalna lovna inspekcija	33
2. Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	33-37
2.1. Kantonalna inspekcija zaštite prirode	33
2.2. Kantonalna inspekcija zaštite okoline	33-35
2.3. Kantonalna urbanistička inspekcija	35
2.4. Kantonalna građevinska inspekcija	35-37
3. Inspektorat veterinarske inspekcije	37-42
3.1. Kantonalna veterinarska inspekcija	37-42
4. Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	42-48
4.1. Kantonalna zdravstvena inspekcija	42-43
4.2. Kantonalna sanitarna inspekcija	43-46
4.3. Kantonalna farmaceutska inspekcija	46-48
III GRAFIČKI PRIKAZ IZDATIH PREKRŠAJNIH NALOGA TOKOM 2020., 2021. I 2022. GODINE	49-50
IV NORMATIVNE AKTIVNOSTI	51
V STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO	51
VI OSTALI POSLOVI I ZADACI	51-53
1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku	52
2. Drugi kontinuirani poslovi	53
VII OCJENA STANJA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA	53-56
1. Ocjena stanja	54-55
2. Programska orijentacija	56
VIII UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA	57

I UVODNE NAPOMENE

Pravni osnov za sačinjavanje Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, za period januar - decembar 2022. godine, je član 31. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11 i 15/21).

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je samostalna kantonalna uprava, sa sjedištem u Zenici i dvije izmještene kancelarije u Gradu Visoko i općini Maglaj.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je 20 vrsta kantonalnih inspekcija, od kojih 17 imaju izvršioca, dok 3 vrste kantonalnih inspekcija nemaju izvršioca (urbanistička, inspekcija za zaštitu prirode, lovna inspekcija).

Djelokrug rada ove Uprave je vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima: radnih odnosa i zaštite na radu, trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, cestovnog prometa, cesta, energetike, termoenergetike, rudarstva, poljoprivrede, voda, šumarstva, zaštite okoliša, urbanizma, građenja, veterinarstva, zdravstva i farmacije, u skladu sa djelokrugom i nadležnostima propisanim posebnim zakonima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove je ukupno sistematizovano 123 izvršioca, a popunjeno 75, i to: direktor, 2 pomoćnika direktora, sekretar Uprave, 2 stručna savjetnika, 1 viši stručni saradnik, 6 namještenika i 62 kantonalna inspektora.

Napomena: jedan zaposlenik (inspektor) je imenovan u izvršnu vlast Zeničko-dobojskog kantona, na poziciju ministra Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko dobojskog kantona, čija prava i obaveze iz radnog odnosa miruju u ovom organu Uprave, pa isti nije uključen u ukupan broj zaposlenih.

U mjesecu decembru 2021. godine okončana je procedura za popunu dole navedenih radnih mjesta državnih službenika koji su započeli sa radom u januaru 2022. godine i to: kantonalni tržišno-turističko-ugostiteljski inspektor – tri izvršioca, kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa – jedan izvršilac, kantonalni inspektor za cestovni promet – jedan izvršilac. S obzirom da se radi o prvom zaposlenju u državnu službu, naprijed navedenih pet inspektora je bilo obavezno da prođe period probnog rada.

Nakon okončane procedure, u mjesecu aprilu 2022. godine počeo je sa radom sekretar Uprave, u mjesecu maju počeo je sa radom kantonalni poljoprivredni inspektor, u mjesecu junu počeo je sa radom kantonalni tržišno-turističko-ugostiteljski inspektor. S obzirom da se radi o prvom zaposlenju u državnu službu isti su bili obavezni da prođu period probnog rada u trajanju od šest mjeseci. U mjesecu julu počeo je sa radom kantonalni šumarski inspektor, u mjesecu oktobru sa radom je počeo kantonalni veterinarski inspektor, a u mjesecu novembru kantonalni zdravstveni inspektor. S obzirom da se radi o prvom zaposlenju u državnu službu isti su obavezni da prođu period probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

U toku izvještajnog perioda rad Uprave je bio zasnovan na realizaciji Programa rada za 2022. godinu, Naredbama Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona.

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2022. godinu, vodilo se računa o broju izvršioca koji će realizirati planirane poslove, broju službenih vozila kojim Uprava raspolaže, kao i činjenici da inspektori na teren odlaze 3 dana u sedmici, a 2 dana kada ne idu na teren obavljaju prijem stranaka i druge kancelarijske poslove.

U skladu sa ciljevima iz Programa rada Uprave za 2022. godinu, u izvještajnom periodu u kontinuitetu su se posebno provodile aktivnosti nadzora nad primjenom Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namjernice i druge proizvode broj: 529/2021 od 01. aprila 2021. godine, te Odluku o izmjeni Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine

osnovne životne namirnice i druge proizvode broj: 596/2021 od 08. aprila 2021. godine i Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derivate broj: 528/2021 od 01. aprila 2021. godine, te Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena određivanjem najvišeg nivoa cijena za pelet broj: 1569/2022 od 10.11.2022. („Službene novine F BiH“ broj: 90/22). Navedene aktivnosti provodile su se u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u poslijepodnevnom i večernjim satima, te u dane vikenda, u skladu sa raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima.

Također, jedan od prioriteta u radu su otkrivanje i suzbijanje tzv. „rada na crno“, u svim pojavnim oblicima (nezakonito radno angažovanje zaposlenika, nezakonito obavljanje raznih djelatnosti itd).

U toku izvještajnog perioda Uprava je ostvarila dobru saradnju sa resornim ministarstvima i drugim tjelima organa uprave na svim nivoima vlasti.

Na rad ove Uprave u izvještajnom periodu negativan uticaj su imale sljedeće okolnosti:

➤ *Nedovoljan broj službenih vozila i nedostatak terenskih vozila*

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2022. godinu i utvrđivanja normativa za svaku inspekciju, uzeta je u obzir činjenica da Uprava koristi 26 službenih vozila.

Imajući u vidu činjenicu da planirane poslove izvršava 17 vrsta inspekcija, te uvažavajući specifičnosti određenih inspekcija, svakodnevni problem nedostatka službenih vozila se djelimično prevazilazi organiziranjem poslova u poslijepodnevnom i večernjim satima, te u dane vikenda, kao i pravovremenim planiranjem odlazaka na teren inspektora, koji koriste ista službena vozila.

Navodimo i problem nedostatka terenskih službenih vozila, koja su neophodna za obavljanje inspeksijskih nadzora na nepristupačnim terenima (terensko službeno vozilo koje koristi kantonalna šumarska inspekcija je u dosta lošem stanju i zahtijeva česte popravke).

➤ *Nedostatak sredstava i opreme za rad*

Jedan od problema u radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove predstavlja nedostatak opreme, odnosno dotrajala oprema koja iziskuje stalne popravke, a koja je neophodna za rad inspektora. Ova stavka je djelimično riješena, ali ne u potpunosti pa još uvijek zahtijeva realizaciju kako bi se povećala efikasnost rada Uprave.

II – IZVRŠENJE CILJEVA

U periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine, izvršeno je **13.887** inspeksijskih nadzora, što je više u odnosu na **11.417** inspeksijski nadzor, koliko je za ovaj period planirano Programom rada Uprave za 2022. godinu. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih nadzora doneseno je **2697** rješenja i izdato **2915** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni **2.806.924,00 KM**.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, **287** prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **206.470,00 KM**, izdato je zbog utvrđenih prekršaja po osnovu kantonalnih propisa.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga u **263** slučaja je zatraženo sudsko odlučivanje. U izvještajnom periodu kantonalni inspektori su u svojstvu ovlaštenog predstavnika i svjedoka, pristupili na **67** usmenih pretresa, na općinskim sudovima na području Kantona.

U izvještajnom periodu, putem dežurnog telefona na koji građani prijavljuju nezakonitosti iz nadležnosti kantonalnih inspekcija u sastavu Uprave zaprimljeno je **112** prijava.

Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati
Tabelarni prikaz

ZBIRNI PODACI UPRAVE ZA PERIOD 01.01.-31.12.2022. GODINE

Red br.	NAZIV INSPEKCIJE	Broj pregleda planirano	Broj pregleda ostvareno	Rješenja	Prekršajni nalozi	Izrečeno-kazna KM	Prekršajni nalozi po kantonalnim propisima	Izrečeno kazni po kantonalnim propisima	Zatraženo sudsko odluč.	Zastupanja na sudovima
1.	INSPEKCIJA RADA - RADNI ODNOSI	1320	1479	241	710	513.500,00	42	26.800,00	19	15
2.	INSPEKCIJA RADA - ZAŠTITA NA RADU	349	384	161	71	145.970,00	26	32.500,00	8	1
3.	TRŽIŠNO-TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA	2.304	2777	787	1054	1.320.374,00	96	45.900,00	126	21
4.	INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET	636	824	110	658	343.250,00	0	0,00	41	10
5.	INSPEKCIJA ZA CESTE	160	145	35	10	12.600,00	0	0,00	0	8
6.	ELEKTROENERGETSKA	155	158	62	5	7.700,00	0	0,00	0	0
7.	RUDARSKO-GEOLOŠKA	70	72	7	8	19.500,00	0	0,00	0	0
8.	TERMOENERGETSKA	172	181	405	4	5.000,00	0	0,00	0	0
9.	POLJOPRIVREDNA	394	768	26	96	87.400,00	2	2.500,00	11	0
10.	VODNA	340	334	47	23	9.500,00	23	9.500,00	4	0
11.	ŠUMARSKA	170	185	36	21	35.320,00	21	35.320,00	0	0
12.	ZAŠTITA OKOLINE	459	422	95	15	15.500,00	8	10.000,00	3	1
13.	GRAĐEVINSKA	160	174	14	12	7.200,00	12	7.200,00	0	0
14.	VETERINARSKA	4038	5183	231	104	62.510,00	30	15.400,00	8	3
15.	ZDRAVSTVENA	80	17	3	4	3.250,00	3	2.750,00	0	0
16.	SANITARNA	450	623	400	99	156.600,00	24	18.600,00	37	7
17.	FARMACEUTSKA	160	161	37	21	61.750,00	0	0,00	6	1
	UKUPNO:	11.417	13.887	2.697	2.915	2.806.924,00	287	206.470,00	263	67

IIa IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA RADA, PROMETA ROBA, VRŠENJA USLUGA, OBRTA, SAOBRAĆAJA I TEHNIKE

U sastavu Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike nalazi se osam vrsta kantonalnih inspekcija.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove je prikazan u narednoj tabeli:

1.	Inspektorat rada	Glavni kantonalni inspektor rada	-	1
1.a	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	Kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa	7	12
1.b	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	Kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu	3	4
2.	Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	Glavni kantonalni tržišni inspektor	1	1
		Kantonalni tržišno-turističko-ugostiteljski inspektor	14	21
3.	Inspektorat za ceste i cestovni promet	Glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet	-	1
3.a	Kantonalna inspekcija za cestovni promet	Kantonalni inspektor za cestovni promet	3	6
3.b	Kantonalna inspekcija za ceste	Kantonalni inspektor za ceste	1	2
4.	Inspektorat tehničkih inspekcija	Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije	-	1
4.a	Kantonalna elektroenergetska inspekcija	Kantonalni elektroenergetski inspektor	1	2
4.b	Kantonalna termoenergetska inspekcija	Kantonalni termoenergetski inspektor	1	2
4.c	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	Kantonalni rudarsko-geološki inspektor	1	2
UKUPNO:			32	55

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora, Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije ima glavnog kantonalnog tržišnog inspektora.

Inspektoratom za tehničke inspekcije rukovodi glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije - po ovlaštenju, inspektoratom za ceste i cestovni promet rukovodi glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet - po ovlaštenju, dok inspektoratom rada rukovodi glavni kantonalni inspektor rada - po ovlaštenju.

Glavnom kantonalnom inspektoru rada je prestao radni odnos dana 05.09.2022. godine, zbog odlaska u penziju.

1. INSPEKTORAT RADA I ZAŠTITE NA RADU

U sastavu kantonalnog inspektorata rada su dvije vrste inspekcija: kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa i kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu.

Inspektorat rada ima 10 izvršilaca, 7 kantonalnih inspektora rada za oblast radnih odnosa i 3 kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Inspektoratom rada rukovodi glavni kantonalni inspektor rada - po ovlaštenju.

1a. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST RADNIH ODNOSA

a) *poduzete aktivnosti*

Programom rada za 2022. godinu, planirano je izvršenje 1320 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je ukupno 1479 inspeksijskih nadzora. Program rada je koncipiran i uvjetovan činjenicom da je jedna inspektorica rada počev od 01.04.2021. godine do 10.04.2022. godine, po ovlaštenju direktora Uprave obavljala dužnost sekretara Uprave, te u izvještajnom periodu nije radila inspeksijske nadzore, a jedan kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa, nakon obuke, počeo je vršiti inspeksijske nadzor od 01.03.2022. godine.

Kantonom inspekcijom rada rukovodi glavni kantonalni inspektor rada - po ovlaštenju, obzirom da je glavnom kantonom inspektoru rada prestao radni odnos 05.09.2022. godine zbog odlaska u penziju.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	1320	Redovni inspeksijski nadzor	1172
		Kontrola izvršenja rješenja	148
Izvršeno inspeksijskih nadzora	1479	Redovni inspeksijski nadzor	1051
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	212
		Kontrola izvršenja rješenja	216
Poduzete mjere	Rješenja	Rješenja o zabrani	196
		Rješenja o otklanjanju nedostataka	44
		Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	4	
	Prekršajni nalozi: UKUPNO 710	Iznos izrečenih novčanih kazni: 513.500 KM	
Broj lica zatečenih „na crno”		391	
Broj lica koja su nakon inspeksijskog nadzora zasnovala radni odnos		204	
Broj kontrolisanih radnih dozvola stranih državljana		58	
Broj subjekata kod kojih je utvrđeno ponavljanje istog prekršaja		44	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		15 (od toga 5 zastupanja drugih inspekcija)	
Broj zaprimljenih predstavki		288	

* Od ukupnog broja prekršajnih naloga, za **19 (devetnaest)** je do dana izrade izvještaja zatraženo sudsko odlučivanje.

* **4** podnesena ZPP-a još nisu procesuirana od strane Općinskog suda u Zenici.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

*Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora	Broj lica zatečenih „na crno“
1. Proizvodna djelatnost:		
a) proizvodnja hrane i pekarskih proizvoda	45	11
b) proizvodnja mesa i mesnih preradevina	5	3
c) proizvodnja i obrada metalnih proizvoda	24	13
d) ostale proizvodne oblasti: PVC materijal i sl.	31	35
Ukupno proizvodna djelatnost (a+b+c+d)	105	62
2. Trgovinska djelatnost	387	62
3. Ugostiteljska djelatnost	488	107
4. Građevinska djelatnost	115	56
5. Javni prijevoz putnika i tereta u cestovnom prometu	9	3
6. Proizvodnja, rezanje i prodaja rezane građe	28	38
7. Obrtništvo (zanatske radnje, autopraonice i sl.)	110	28
8. Tekstilna industrija, kožna galanterija i konfekcija	25	3
9. Benzinske pumpne stanice	2	2
10. Ostale djelatnosti (sportske kladionice, osiguravajuća društva, kablovski i tv emiteri, predškolski odgoj, obrazovanje, i sl.)	210	30
Sveukupno (1 do 10)	1479	391

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- u izvještajnom periodu Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa, na osnovu Zaključka Vlade Zeničko dobojskog kantona broj 02-34-17281/19 od 22.11.2019. godine nastavila je u okviru svoje nadležnosti vršiti inspekcijski nadzor u svim javnim preduzećima, institutima i zavodima gdje se kao osnivač navodi Vlada Zeničko-dobojskog kantona.
- u navedenom periodu od 14.03. do 20.03.2022. godine izvršen je pojačan inspekcijski nadzor dva tima kantonalnih inspektora rada sa federalnim tržišno-ugostiteljskim inspektorim, a organizovan je i timski rad u dane vikenda u drugoj smjeni sa kantonalnim tržišno-turističko-ugostiteljskim inspektorom.
- Tokom juna mjeseca u period od 21.06. do 24.06.2022. godine organiziran je rad u drugoj i noćnoj smjeni, i u dane vikenda u zajedničkim timovima sa kantonalnom tržišno-turističko-ugostiteljskom inspekcijom.
- u navedenom periodu utvrđeno je nezakonito radno angažovanje 391 osoba o čem je u skladu sa Zakonom, pismeno obaviještena i nadležna Kantonalna služba za zapošljavanje.

- u navedenom periodu djelovanjem inspekcije rada 204 osobe zasnovale su radni odnos u skladu s Zakonom.
- posebno ukazujemo da pored prekršajnih mjera, kantonalni inspektori izdaju i upravne mjere zabrane daljnjeg angžovanja lica zatečenih bez regulisanog radno-pravnog statusa, što u velikoj mjeri doprinosi povećanom broju lica sa kojima poslodavci zasnivaju radni odnos vezano za zasnivanje radnog odnosa, te se na taj način godinama znatno puni i federalni PiO-MiO i kantonalni fond Zavoda za zdravstvo, a isti parametri se nigdje ne iskazuju.
- posebno ističemo, obzirom na nastavak pandemijskog stanja da su kantonalni inspektori rada (inspektori za oblast radnih odnosa i inspektori zaštite na radu) pored redovnih inspekcijских nadzora iz svoje oblasti vršili i nadzor nad primjenom svih važećih Naredbi Kriznog štaba Federacije BiH i Zeničko-dobojskog kantona, kao i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, te su tom prilikom izvršili ukupno 421 inspekcijски nadzor.
- u skladu sa članom 159. stav (2) alineja a) Zakona o radu („Službene novine FBiH”, broj: 26/16 i 89/18), od strane glavnog inspektora izvršen je posredan inspekcijски nadzor, odnosno obrađeno/odgovoreno sa datim stručnim uputama na 61 pismeni zahtjev-upit za zaštitu prava iz radnog odnosa i oblasti zaštite na radu zainteresovanih stranaka, poslodavaca, radnika i sindikata u slučajevima kada nije bilo potrebno neposredno vršenje neposrednog inspekcijskog nadzora.
- tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola radno-pravnog statusa za ukupno 5.003 osobe, od kojih je prema polnoj strukturi 2.184 ženskog i 2.819 muškog spola.
- najčešće uočena kršenja propisa odnose se na nezakonito radno angažovanje zaposlenika tzv „rad na crno“, kašnjenje u isplati plaća i uplati doprinosa, a u manjem omjeru nepostupnje u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 08/19), koji su sankcionisani represivnim mjerama, odnosno izdavanjem prekršajnih naloga.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Dugogodišnje stanje koje je karakterisala velika ponuda radne snage, a što je imalo/ima za posljedicu težak položaj zaposlenika kod poslodavaca koji su isplaćivali/isplaćuju minimalnu plaću, organizuju prekovremeni rad i ne omogućavaju ostvarivanje osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, dnevni i sedmični odmor i sl.), počinje da se mijenja u korist zaposlenika, a kao posljedica odliva kvalifikovane radne snage u treće zemlje.

Isto se da zaključiti prema broju osoba zatečenih da rade na crno koji je u opadanju, s tim u vezi oslobada se prostor i kapaciteti unutar ove inspekcije, za intenzivniji, tzv. pojačani nadzor u segmentu ostvarivanja ostalih prava iz radnog odnosa (pravo na odmore: dnevni, sedmični, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, prekovremeni rad i dr.).

Efikasnost u radu ove inspekcije će se uveliko povećati, a time i poboljšati stanje u oblasti, samo kadrovskim i materijalnim jačanjem, što podrazumijeva prijem novih izvršilaca i bolju opremljenost kako u dijelu broja vozniх jedinica, tako i u nadgradnji postojeće Lotus elektronske platforme.

1b. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE NA RADU

a) *Poduzete aktivnosti*

Programom rada za 2022. godinu, planirano je izvršenje 349 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je 384 inspeksijskih nadzora.

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila su tri kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	349	Redovni inspeksijski nadzor	253	
		Kontrola izvršenja rješenja	96	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	384	Redovni inspeksijski nadzor	214	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	17	
		Kontrola izvršenja rješenja	153	
Poduzete mjere	Rješenja	161	rješenja o zabrani	8
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	153
			Rješenja o upozorenju	
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi: UKUPNO: 71		Iznos izrečenih novčanih kazni: 145.970 KM	
Broj uviđaja povodom povrede na radu*			44	
Broj stručnih analiza elaborata za novootvorena radilišta			238	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			1	
Broj zaprimljenih predstavki			17	

* Po izdatim prekršajnim nalogima zatraženo **8 (osam)** sudski odlučivanje.

* Od ukupnog broja uviđaja povodom povreda na radu, **29** radnika je pretrpilo teže povrede, od kojih 2 (dva) sa smrtnom posljedicom, dok je **13 (trinaest)** radnika pretrpilo lakšu povredu.

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Oblast nisko i visokogradnje i radilišta	63
Oblast proizvodnje i obrade metalnih proizvoda	71
Oblast tekstilne industrije, kožne konfekcije i galanterije	26
Oblast rezanja drveta	42
Oblast mesne industrije	7
Oblast proizvodnje hrane, kruha i peciva	32
Oblast poljoprivrede	6
Oblast prometa nafte, naftnih prerađevina i plina	1
Oblast prijevoza robe i putnika	15
Ostale nespomenute oblasti prerade i proizvodnje (mlijeko i mliječni proizvodi, kafa, guma i PVC proizvodi i sl.)	35
Ostale oblasti (uslužne djelatnosti- trgovina, ugostiteljstvo, hemijske čistionice, auto-servisi, obrazovanje, kultura, javni emiteri, sportske kladionice i sl.)	86
Ukupno:	384

- Stanje u oblasti zaštite na radu karakteriše nastavak trenda iz prethodne godine, koji se ogleda u odgovornijem odnosu poslodavaca prema ovom segmentu rada, boljem organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu, boljoj saradnji poslodavaca sa inspeksijskim organima, te veći stepen discipline poslodavaca u pogledu prijavljivanja nesreća na poslu, kao pozitivan efekat i rezultat poduzetih aktivnosti ove inspekcije u oblasti zaštite na radu zahvaljujući odredbama novog Zakona o zaštiti na radu koji je stupio na snagu 09.11. 2020. godine i objavljen u „Službenim novinama F BiH” broj: 79/20.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti zaštite na radu sa prijedlozima za poboljšanje stanja:

Na stanje u oblasti zaštite na radu negativno je uticala činjenica da je do novembra 2020. godine na snazi bio Zakon o zaštiti na radu iz 1990. godine, koji je sadržavao prevaziđena pravna rješenja. Na području kantona preovladava teška industrija u kojoj je velik broj industrijskih objekata izgrađen prema zastarjelim tehnologijama i koji ne zadovoljavaju savremene evropske standarde i propise. Isto se negativno odražava na stanje u oblasti zaštite na radu. Problem stručnih kadrova za obavljanje poslova zaštite na radu u privrednim subjektima naročito je izražen u privatnom sektoru i privrednim društvima čija djelatnost nije primarno vezana za zapošljavanje kadrova tehničkog smjera (npr. tekstilna i prehrambena industrija, poljoprivreda i dr).

Jedan od problema u ovoj oblasti je posljedica nestručnog i neodgovornog obavljanja poslova pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima, od strane stručnih i ovlaštenih subjekata, koji posjeduju rješenje federalnog organa o ispunjavanju uslova za obavljanje navedenih poslova. Nije rijetka situacija da u privrednim subjektima, u kojima je od strane stručne i ovlaštene firme izvršen pregled i ispitivanje sredstava rada i opreme,

prilikom vršenja inspekcijskog nadzora inspektori utvrde nedostatke i nepravilnosti na tim sredstvima rada, vezano za sigurnost zaposlenika.

Prilikom vršenja redovnog nadzora nad provođenjem mjera iz oblasti zaštite na radu i vršenja uviđaja kod teških povreda i povreda sa smrtnim ishodom, postoji problem oko pristupa standardima za ličnu zaštitnu opremu, kojima su poblizhe definisane mjere kontrole, pregleda i održavanja iste. Standardima je takođe definisan i način korištenja ličnih zaštitnih sredstava kao i materijali od kojih se izrađuju ista, a s obzirom da Agencija za standardizaciju BiH bez naknade ne dozvoljava uvid u iste bez naknade u ovoj godini bi trebalo izdvojiti odgovarajuća sredstva za ovu namjenu.

Za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je donijeti novu prateću zakonsku regulativu od strane resornog Federalnog ministra (odgovarajuće pravilnike), u skladu sa odredbama novog Zakona o zaštiti na radu.

2. INSPEKTORAT TRŽIŠNO-TURISTIČKO-UGOSTITELJSKE INSPEKCIJE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31. 12.2022. godine planirano je 2304 a izvršeno je ukupno 2777 inspekcijskih nadzora. Inspektorat kantonalna tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije ima petnaest (15) izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni tržišni inspektor, jedan inspektor je na probnom radu, a jedan je odsutan zbog sigurnosne mjere izrečene presudom Općinskog suda u Zenici. Tri kantonalna tržišno – turističko – ugostiteljska inspektora su sa mjesecom junom uspješno prošli obuku te se zbog toga u navedenoj mjeri razlikuje planirano od izvršenog.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		2304	Redovni inspekcijski nadzor	1884
			Kontrola izvršenja rješenja	420
Izvršeno inspekcijskih nadzora		2777	Redovni inspekcijski nadzor	1753
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	273
			Kontrola izvršenja rješenja	751
Poduzete mjere	Rješenja	787	Rješenja o zabrani	124
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	663
			Rješenja o upozorenju	0
	ZPPP		5	
UKUPNO Prekršajni nalozi: 1054			Iznos izrečenih novčanih kazni: 1.320.374,00 KM	
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom			11
Broj zapečaćenih objekata				4
Broj slučajeva oduzimanja robe		9	Vrijednost oduzete robe: 1.596,20 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima				21
Broj zaprimljenih predstavki				333

- Od ukupnog broja zaprimljenih predstavlki (333), dvadeset (29) se odnosi na reklamacije potrošača, od kojeg broja šesnaest (16) bilo osnovanih i riješene su u korist potrošača, a trinaest (13) je bilo neosnovano.
- Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga (1054) zatraženo stotinu dvadeset šest (126) sudska odlučivanja.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor, prikazana je u sljedećoj tabeli:

Segment nadzora	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji	694
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji-BPS	47
Inspekcijski nadzor kod proizvođača pekarskih proizvoda	58
Pilane	10
Inspekcijski nadzor u privatnim zdravstvenim ustanovama	13
Inspekcijski nadzor frizersko-kozmetičkih usluga	61
Inspekcijski nadzor zlatarskih radnji	9
Inspekcijski nadzor kod prometa svježeg mesa-mesnice	60
Inspekcijski nadzor kod proizvodnje i prometa suhomesnatih proizvoda	25
Obrt proizvodnja i uslužna djelatnost	180
Promet Sekundarnim sirovinama	0
Kontrola ugostiteljskih objekata vrste "BAROVI" (kafana, bosanska kafana, noćni klub, noćni bar, disko klub, caffè bar, pivnica, buffet, krčma, konoba)	418
Kontrola ugostiteljskih objekata vrste "RESTORANI" (restoran, gostionica, zdravljak, ćevabdžinica, aščinica, buregdžinica, pečenjarnica, pizzeria, bistro, slastičarnica, objekat brze prehrane)	278
Kontrola smještajnih jedinica (hoteli, moteli, pansioni, sobe za iznajmljivanje, hostel, pansion)	33
Inspekcijski nadzor kod fizičkih lica bez odobrenja	140
Kontrolni inspekcijski nadzor izvršenja rješenja	751
UKUPNO:	2054

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

1. Inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad kod trgovaca i obrtnika (automehaničara, autolakirera, autopraonica, frizera, ugostiteljskih objekata, neregistrovani smještajni kapaciteti), s

obzirom da se najveći broj prijava bespravnog rada odnosi na navedene djelatnosti. Otkriveno 117 fizička lica koja su obavljala djelatnost bez odobrenja, za što su poduzete zakonom propisane mjere.

2. Izvršena je kontrola izdavanja fiskalnih računa i to:
 - ✓ Dana 23.02.2022. godine Kantonalna tržišno – turističko – ugostiteljska inspekcija izvršila je pojačani inspekcijski nadzor izdavanja fiskalnih računa u ugostiteljskim objektima na području Zeničko – dobojskog kantona sa početkom kontrola u 19:00 sati, kojom prilikom je kontrolisano 28 subjekata. Nepravilnosti su uočene kod 16 subjekata nadzora što je sankcionisano sa 17 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 48.500,00 KM.
 - ✓ Dana 20.05.2022. godine Kantonalna tržišno – turističko – ugostiteljska inspekcija izvršila je pojačani inspekcijski nadzor izdavanja fiskalnih računa u ugostiteljskim objektima na području općina Zavidovići i općini Žepče kojom prilikom je kontrolisano 13 subjekata. Nepravilnosti su uočene kod 7 subjekata nadzora što je sankcionisano sa 7 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 21.000,00 KM.
 - ✓ Dana 24.06.2022. godine u večernjim satima Kantonalna tržišno – turističko – ugostiteljska inspekcija u timu sa Inspekcijom rada za oblast radnih odnosa izvršila je pojačani inspekcijski nadzor izdavanja fiskalnih računa na području Grada Zenica. Kontrolisano je ukupno 10 subjekata koji pružaju usluge iz oblasti ugostiteljstva, a nepravilnosti su utvrđene kod 8 subjekata nadzora što je sankcionisano sa 10 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 25.000,00 KM.
3. Inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad lica koja koriste usluge JP „TRŽNICA“ d.o.o. Zenica.
 - ✓ Dana 08.02.2022. godine Glavna tržišna inspektorica i 12 kantonalnih tržišno – turističko – ugostiteljskih inspektora uz asistenciju policijskih službenika MUP-a ZDK, na lokalitetu “Gradska pijaca”, boksovi, robna i biljna pijaca na adresi Maršala Tita br. 48, izvršili su provjeru posjedovanja odobrenja za rad kod lica koja su navedenog dana vršila prodaju roba. Na osnovu tabela koje su dostavljene Glavnom inspektorcu utvrđeno je da je na navedenoj lokaciji zatečeno 115 lica koja obavljaju trgovinu na malo ili obavljaju drugu registrovanu djelatnost, od kojih 4 lica nisu posjedovala odobrenja za rad izdata od nadležnog organa, kao i da sa 5 lica (koja posjeduju odobrenje za rad nadležnog organa) upravitelj nije zaključio ugovor.
 - ✓ Dana 19.02.2022. godine izvršen je inspekcijski nadzor na lokalitetu "Pijaca rabljenom robom" Lukovo Polje, u Zenici, ul. Goraždanska bb kada su Glavna tržišna inspektorica i 11 kantonalnih tržišno – turističko – ugostiteljskih inspektora uz asistenciju policijskih službenika MUP-a, ZDK, izvršili provjeru posjedovanja odobrenja za rad lica koja su vršila prodaju roba u momentu kontrole, kojom prilikom je na navedenoj lokaciji zatečeno 57 lica od kojih 2 lica nisu posjedovala odobrenje za rad. Za utvrđene nepravilnosti kod lica koja nisu posjedovala odobrenje za rad kao i lica koja su vršila djelatnost koja nije u skladu sa odobrenjem za rad poduzete su Zakonom propisane mjere (izrečene zabrane obavljanja djelatnosti i izrečeni prekršajni nalozi), a za utvrđene nepravilnosti sa JP “TRŽNICA” d.o.o. Zenica se sačinio Zapisnik i poduzete su mjere u skladu sa Zakonom. U četiri slučaja utvrđena je prodaja akciznih roba (duhan, motane cigarete i rakija jabukovača) za što su poduzete Zakonom propisane mjere i izvršeno je oduzimanje navedenih roba u ukupnoj vrijednosti od 701,00 KM.
4. Inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad lica koja koriste usluge preduzeća „VRT“ d.o.o. Žabljak -Usora koje pruža usluge trgovine na malo (pijaca) na Usori kao i zone tzv. „distrikte“ na Tešanjci.
 - ✓ Dana 26.03.2022. godine Glavna tržišna inspektorica i 11 kantonalnih tržišno – turističko – ugostiteljskih inspektora uz asistenciju policijskih službenika MUP-a ZDK, na navedenom

lokalitetu izvršili su provjeru posjedovanja odobrenja za rad kod lica koja su navedenog dana vršila prodaju roba. Za utvrđene prekršaje su poduzete zakonom propisane mjere.

5. Kontrola rada subjekata na platou koji kontroliše „Sebilj“ d.o.o. Visoko.

- ✓ Dana 23.05.2022. godine izvršen je inspekcijski nadzor lica koja vrše trgovinu na području Grada Visoko. Inspekcijski nadzor je vršen na platou pijace kojom gazduje preduzeće „Sebilj“ d.o.o. Visoko kao i na platou pored pijace koja je prema saznanjima sa terena u privatnom vlasništvu.

Kontrolisano je ukupno 43 lica od kojeg broja 13 lica nije posjedovalo odobrenje za rad što je sankcionisano sa 13 Prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 12.500,00 KM. Evidentirano je da 31 (tridestijedno) lice obavlja trgovinu na lokaciji kojom gazduje preduzeće „Sebilj“ d.o.o. Visoko i na uvid je predočilo Rješenje o odobrenju za rad, dok 3 (tri) lica nisu posjedovala odobrenje za rad što je sankcionisano u skladu sa Zakonom.

- ✓ Prilikom inspekcijskog nadzora posjedovanja odobrenja za rad lica koja vrše trgovinu na platou pored lokacije kojom gazduje preduzeće „Sebilj“ d.o.o. Visoko gdje je utvrđeno da veći broj lica romske populacije vrši trgovinu rabljenom robom, a za isto ne posjeduje odobrenje za rad. Evidentirano je i zapisnički obrađeno 9 (devet) lica koja vrše trgovinu bez odobrenja za rad nadležnog organa, za što su poduzete zakonom propisane mjere.

6. Obzirom da je Vlada Federacije BiH 01.04.2021. godine donijela Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namjernice i druge proizvode broj: 529/2021 od 01. aprila 2021. godine, te Odluku o izmjeni Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namjernice i druge proizvode broj: 596/2021 od 08. aprila 2021. godine i Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derivate broj: 528/2021 od 01. aprila 2021. godine, potrebno je bilo izvršiti kontrolu poštivanja navedenih propisa.

- ✓ Kantonalna tržišno – turističko – ugostiteljska inspekcija u periodu od 01.01 do 31.12.2022. godine izvršila je inspekcijski nadzor kod 347 subjekata gdje je između ostalog predmetom kontrole bio i nadzor nad primjenom i poštivanjem navedenih Odluka. Nepravilnosti su utvrđene kod 143 subjekata nadzora što je sankcionisano sa 211 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 172.260,00 KM.
- ✓ Tokom mjeseca jula na području Grada Visoko izvršen je pojačani inspekcijski nadzor lica koja vrše uslugu iznajmljivanja smještajnih kapaciteta. Kontrolisano je ukupno 22 lica od kojeg broja su samo dva lica imala odobrenja za rad nadležnog organa, a za ostalih dvadeset (20) lica su poduzete zakonom propisane mjere.
- ✓ U mjesecu septembru izvršen je inspekcijski nadzor izdavanja fiskalnih računa u privatnim zdravstvenim ustanovama. Utvrđen je jedan slučaj neposjedovanja fiskalnog uređaja što je sankcionisano u skladu sa zakonskim odredbama, dok je u mjesecu septembru također izvršen i inspekcijski nadzor lica koja u školskim kantinama pružaju ugostiteljske usluge, kontrolisano je ukupno 13 ugostiteljskih objekata, nepravilnosti su utvrđene kod sedam (7) subjekata nadzora što je sankcionisano sa 10 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 14.911,00 KM.

7. Stupanjem na snagu Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena određivanjem najvišeg nivoa cijena za pelet, kojom je propisana najviša prodajna cijena peleta, izvršen je pojačani inspekcijski nadzor poštivanja navedene Odluke. Prilikom nadzora utvrđeno je da subjekti nadzora kod kojih je vršen inspekcijski nadzor u prodaji nemaju pelet, također se u kontinuitetu prilikom redovnih inspekcijskih nadzora vrši nadzor primjene navedene Odluke. Za jedan slučaj nepoštivanja Odluke po pismenoj prijavi potrošača poduzete su zakonom propisane mjere.

Najčešće uočeno kršenje propisa u izvještajnom periodu odnosilo se na nepoštivanje Odluka o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena, neizdavanje računa i neposjedovanje dokumentacije o nabavci robe, te na obavljanje djelatnosti bez odobrenja, isto je sankcionisano represivnim mjerama odnosno izdavanjem prekršajnih naloga i u nekim slučajevima i upravnim mjerama.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno je:

- inicirati izmjene Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, u dijelu koji se odnosi na postupak zatvaranja bespravnih radnji pečaćenjem na licu mjesta, na način kako je to riješeno Zakonom o poreznoj upravi;
- Inicirati donošenje podzakonskih akata za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini kojim bi se povećala zaštita potrošača;
- Inicirati usklađivanje Zakona o obrtu, Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti sa Zakonom o fiskalnim sistemima;
- Inicirati izmjene Zakona o mjeriteljstvu FBiH i proizište pravilnike zbog nemogućnosti primjene istih na terenu.
- Inicirati izmjene i dopune Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti Zeničko-dobojskog kantona, jer se na stanje u oblasti ugostiteljstva i turizma negativno odražava visina kazni, koje su propisane u najnižem iznosu od 150,00 KM, kaznenom politikom u ovoj oblasti se ne postiže svrha kažnjavana

3.INSPEKTORAT ZA CESTE I CESTOVNI PROMET

3.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu za period od 01.01. do 31.12.2022. godine planirana su 636 inspeksijska nadzora od kojih je 160 kontrola izvršenja rješenja.

U navedenom periodu izvršeno je ukupno 824 inspeksijska nadzora od čega je 128 kontrola izvršenja rješenja.

Inspeksijski nadzor u navedenom periodu vršila su 4 (četiri) kantonalna inspektora za cestovni promet, s tim da od 01.09.2022. godine kantonalna inspekcija za cestovni promet broji 3 (tri) izvršioca, obzirom da jedan kantonalni inspektor za ceste rješenjem o premještanju vrši poslove radnog mjesta kantonalnog inspektora za ceste.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	636	Redovni inspeksijski nadzor	476
		Kontrola izvršenja rješenja	160
Izvršeno inspeksijskih nadzora	824	Redovni inspeksijski nadzor	573
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	123

		Kontrola izvršenja rješenja	128	
Poduzete mjere	Rješenja	110	Rješenja o zabrani	51
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	42
			Rješenja o upozorenju	-
			Rješenja o isključenju vozila	17
			Rješenja o udaljavanju vozača	-
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		0	
	ZPPP		0	
	UKUPNO Prekršajni nalozi 658		Iznos izrečenih novčanih kazni: 343.250,00 KM	
Broj zaustavljenih i kontrolisanih vozila			5.885	
Broj nelegalnih prijevoznika			62	
Broj isključenih prijevoznika iz prometa			17	
Broj udaljavanja vozača iz vozila			-	
Broj zahtjeva za brisanje iz registra			2	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			10	
Broj zaprimljenih predstavki			194	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema vrsti prijevoza koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor, prikazana je u sljedećoj tabeli:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Prijevoz tereta:	
a) javni prijevoz tereta	276
b) prijevoz tereta za vlastite potrebe	347

Ukupno prijevoz tereta (a+b)	623
Prijevoz putnika:	
c) linijski i ugovoreni prijevoz	108
d) taksi prijevoz	93
Ukupno prijevoz putnika (c+d)	201
UKUPNO:	824

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, 658 prekršajnih naloga je izdato po Zakonu o cestovnom prijevozu FBiH i Zakonu o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prijevozu („Službeni glasnik BiH“ broj: 48/10 od 14.6.2010. godine) u iznosu od 248.180 KM, dok je 13 prekršajnih naloga izdato po Zakonu o inspekcijama ZDK u ukupnom iznosu od 11.500,00 KM, a za 41 prekršajni nalog zatraženo je sudsko odlučivanje pred nadležnim općinskim sudovima.

Pored redovnih inspeksijskih nadzora u ovom izvještajnom periodu inspektori su postupali po, službenim zabilješkama policijskih službenika, predstavkama prijevoznika i drugih podnosilaca.

Kao najbitnije aktivnosti kantonalne inspekcije za cestovni promet u izvještajnom periodu ističemo pojačan inspeksijski nadzor u skladu sa nalogima za postupanje u mjesecu Februaru i Martu koji je vršen u oblasti javnog vanlinijskog prijevoza putnika u cestovnom prijevozu-ugovoreni prijevoz.

U periodu Jauar-Mart kantonalni inspektori za cestovni promet su vršili i inspeksijski nadzor provođenja Naredbi Kriznog štaba FMZ i naredbi Kriznog štaba Ministarstva zdravstva ZDK o čemu je sačinjeno 11 zapisnika, gdje nisu utvrđene povrede Naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva.

Inspeksijski nadzor je vršen u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u popodnevnim satima i u dane vikenda.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti cestovnog prijevoza na području Kantona nije zadovoljavajuće iz više razloga.

- ✓ Ono što ga karakteriše jeste veliki broj lica koja nelegalno obavljaju javni prijevoz, a što je u direktnoj vezi sa velikim brojem lica bez zaposlenja, koja se odlučuju na nelegalan taksi prijevoz, koristeći slabosti postojećeg javnog prijevoza.

Stanje nije zadovoljavajuće ni u segmentu prijevoza stvari.

- ✓ Subjekti koji su registrovani za prijevoz stvari za vlastite potrebe (npr. poljoprivredni proizvođači), vrlo često pružaju usluge trećim licima, tj. vrše javni prijevoz, a ne prijevoz za vlastite potrebe, čineći tako nelojalnu konkurenciju javnim prijevoznicima, koji su registrovani za javni prijevoz tereta.

Razlozi koji bi najviše doprinijeli na poboljšanju u ovom segmentu su:

- ✓ Povećanje broja izvršilaca u inspekciji za cestovni promet,

- ✓ Popunjavanje upražnjenog radnog mjesta Glavnog kantonalnog inspektora za inspekciju za cestovni promet i ceste,
- ✓ Uspostavljanje efikasnijeg javnog linijskog prijevoza putnika, posebno na području Grada Zenica,
- ✓ Postavljanje fizičkih barijera i saobraćajne signalizacije o zabrani parkiranja na mjestima gdje se najviše okupljaju lica koja vrše nelegalan prijevoz putnika.
- ✓ Izmjene Zakona o cestovnom prijevozu, posebno u dijelu koji reguliše rad bez odobrenja nadležnog organa (nelegalni taksi prijevoz),
- ✓ Pojačana aktivnost drugih nadležnih organa u oblasti kontrole cestovnog prijevoza (Ministarstvo unutrašnjih poslova, jedinice Lokalne samouprave).

Prilikom vršenja inspeksijskog nadzora na području kantona može se konstatovati da prijevoznici ne vode dovoljno računa o rokovima za produženje potrebne dokumentacije, posebno u pogledu na preventivne tehničke preglede i kantonalna rješenja o tehničko-eksploatacionim uvjetima za vozila.

3.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTE

a) *Poduzete aktivnosti*

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godine, planirano je 160, a izvršeno ukupno 145 inspeksijskih nadzora. U Pomenutom periodu nije ostvaren broj inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani broj iz razloga što je Kantonalni inspektor za ceste koji je obavljao ovu dužnost prešao u drugi organ Kantonalne uprave (Ministarstvo) od 01.06.2022. godine, što je direktno imalo za posljedicu manji broj inspeksijskih nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni inspektor za ceste.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	160	Redovni inspeksijski nadzor	130	
		Kontrola izvršenja rješenja	30	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	145	Redovni inspeksijski nadzor	73	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	50	
		Kontrola izvršenja rješenja	22	
Poduzete mjere	Rješenja	35	Rješenja o zabrani	-
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	35
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP		5	
	UKUPNO Prekršajni nalozi: 10		Iznos izrečenih novčanih kazni: 12.600 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		8		
Broj zaprimljenih predstavki		108		

**Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki u 47 slučajima je izvršen inspekcijski nadzor.*

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Održavanje i izgradnja javnih cesta	62
Izgradnja objekata u pojasu javnih cesta	34
Izvođenje ostalih radova uz ceste i na cestama	49
UKUPNO:	145

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao bitni razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti cesta su:

- ✓ Neprovođenje mjera zaštite regionalnih cesta od strane upravitelja javnih cesta (održavanje regionalnih cesta u skladu sa članom 47. i 81. Zakona o cestama, zaštita od prekomjernog opterećenja, zaštita cesta od prekomjerne upotrebe i vršenje mjerenja ukupne mase i osovinskog opterećenja na javnim cestama u skladu sa članom 54. stav (8) i članom 56. Zakona o cestama), što je dovelo do toga da su ceste na području Zeničko-dobojskog kantona u izuzetno lošem stanju, jer je asfaltni zastor na većini cesta dotrajao i iz tog razloga nastaju česta oštećenja kao što su pukotine, lomovi, neravnine i dr.,
- ✓ Izgradnja objekata u cestovnom pojasu kao i priključaka objektima sa regionalnih cesta, u proteklom periodu, bez potrebnih saglasnosti nadležnih organa,
- ✓ Nezakonito postavljanje raznih reklamnih i drugih panoa u cestovnom pojasu i nepostojanje evidencije odnosno saobraćajnih projekata kod upravitelja regionalnih cesta u skladu sa članom 76. Zakona o cestama,
- ✓ Nezakonito vršenje određenih radnji na javnim cestama i oko njih, od strane raznih subjekata kao i od strane javnih preduzeća,
- ✓ Nedovoljan iznos novčanih sredstava za održavanje postojeće mreže cesta te izgradnju novih cesta,
- ✓ Nedosljedna primjena zakonske regulative koja reguliše oblast cesta, od strane onih koje Zakon o cestama i pravilnici doneseni na osnovu istoga, na to obavezuju, a to je upravitelj regionalnih cesta,
- ✓ Nepostojanje projekata, informacionog sistema javnih cesta kao i katastra cesta sa ucrtanim objektima na istima, te postojećom signalizacijom, uslijed čega je veoma otežano vršiti inspekcijske kontrole na cestama koje su već duže vrijeme u upotrebi, a ne posjeduju potrebnu dokumentaciju,
- ✓ Nepostojanje dovoljne saradnje sa upraviteljima javnih cesta i subjektima koji vrše nadzor nad izvođenjem radova, koja se ogleda u nepostupanju istih po zahtjevima inspektora za dostavu podataka bitnih za inspekcijski nadzor, kao ni informacija o poduzetim mjerama i aktivnostima, te ne vršenju poslova od strane upravitelja regionalnih cesta, koji su im Zakonom o cestama dati u nadležnost,

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti cesta.

4. INSPEKTORAT TEHNIČKIH INSPEKCIJA

U sastavu kantonalnog inspektorata za tehničke inspekcije su tri vrste inspekcija: Kantonalna elektroenergetska inspekcija, Kantonalna termoenergetska inspekcija i Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija, kojima rukovodi Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije - po ovlaštenju.

Inspektorat ima tri izvršioca, od kojih je 1 kantonalni elektroenergetski inspektor, 1 kantonalni termoenergetski inspektor i 1 kantonalni rudarsko-geološki inspektor.

4.1. KANTONALNA ELEKTROENERGETSKA INSPEKCIJA

a) *Poduzete aktivnosti*

Elektroenergetska inspekcija je u periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine aktivno vršila nadzor nad srednjenaponskim i niskonaponskim mrežama kod javnih poduzeća elektroprivreda na području Zeničko-dobojskog kantona, kao i kod i privatnih subjekata, posebice onih koji su vlasnici ili korisnici trafostanica. Osim toga kantonalna elektroenergetska inspekcija je vršila inspeksijski nadzor po podnesenim pismenim predstavkama. Elektroenergetski inspektor je u ovom periodu donio 61 Rješenja o otklanjanju nedostataka na elektroenergetskim objektima, čime je direktno uticao na poboljšanje i kvalitete infrastrukture elektroenergetskih mreža. Samim time je smanjena mogućnost havarija i ispadanja iz sustava elektroenergetskih objekata, što će u konačnici smanjiti štete građana i drugih pravnih subjekata zbog isključenja električne energije u Zeničko-dobojskom kantonu. Također kantonalni elektroenergetski inspektor je izdao 5 prekršajnih naloga u iznosu od 7.700 KM, kao i jedno rješenje o zabrani upotrebe elektroenergetskog objekta.

U proteklom periodu kantonalni elektroenergetski inspektor je iznimno dobro saradivao sa federalnim elektroenergetskim inspektorima na rješavanju problema u elektroenergetskom sistemu Zeničko-dobojskog kantona. Inspeksijski nadzor u oblasti elektroenergetike za Zeničko-dobojski kanton vrši jedan inspektor.

Pregled ukupne inspeksijske aktivnosti sa poduzetim mjerama u oblasti elektroenergetike za period od januara do decembra 2022. godine dat je u tabeli.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	155	Redovni inspeksijski nadzor	87	
		Kontrola izvršenja rješenja	68	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	158	Redovni inspeksijski nadzor	80	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	12	
		Kontrola izvršenja rješenja	66	
Poduzete mjere	Rješenja	62	Rješenja o zabrani	1
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	61
			Rješenja o upozorenju	0
	ZPPP		0	

	Prekršajni nalozi: UKUPNO: 5		Iznos izrečenih novčanih kazni: 7.700,00 KM
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	-	
Broj zapečaćenih objekata		-	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		0	
Broj zaprimljenih predstavki*		11	

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Glavni razlog koji se negativno odražava na postojeće stanje je zastarjelost niskonaponske i srednje naponske mreže u Zeničko-dobojskom kantonu. U cilju poboljšanja stanja u ovoj oblasti neophodno je ulaganje u infrastrukturu elektroenergetskih mreža od strane javnih preduzeća, odnosno nadležnih elektroprivreda u Zeničko-dobojskom kantonu.

4.2. KANTONALNA TERMOENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu planirano je da se u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine izvrši 172 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je ukupno 181 inspeksijski nadzor. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni termoenergetski inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	172	Redovni inspeksijski nadzor	158
		Kontrola izvršenja rješenja	14
Izvršeno inspeksijskih nadzora	181	Redovni inspeksijski nadzor	50
		Pregled projekata po zahtjevima stranaka	76
		Kontrola izvršenja rješenja	50
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	4
Poduzete mjere	Rješenja	405	
		Rješenja za dalji rad	353
		Rješenja o zabrani rada	12
	Rješenja o otklanjanju nedostataka	40	
	Uvjerenja za novoizgrađena tlačna postrojenja		1

Planirano inspekcijskih nadzora	172	Redovni inspekcijski nadzor	158
ZPPP			-
Prekršajni nalozi 4	4	Iznos izrečenih novčanih kazni: 5000,00 KM	
Broj otvorenih i izdatih "isprava"			119
Uplaćena taksa za izdata rješenja			5.080,00 KM
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-
Broj zaprimljenih zahtjeva			79
Broj zatraženih sudskih odlučivanja			2

Inspekcijski nadzor je vršen kod subjekata koji obavljaju djelatnost gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara kao i negativan uticaj na okoliš.

Inspekcijski nadzori su vršeni kao redovni i periodični pregledi prema tehničkim propisima, kao i pregledi po podnesenim zahtjevima vlasnika - korisnika termoenergetskih postrojenja, radi utvrđivanja ispravnosti termoenergetskih postrojenja i PPP (posuda pod pritiskom) u eksploataciji.

Od ukupnog broja pregledanih termoenergetskih postrojenja, najveći broj se odnosi na pokretne posude/boce pod pritiskom kao što su: propan-butan plin, boce autoplina koje se ugrađuju u motorna vozila, boce za tehničke plinove (kisik), boce protupožarnih aparata sa prahom "S" i "CO2", kao i stabilne posude pod pritiskom: rezervoari plina propan-butan, kotlovska postrojenja, parni, izmjenjivači toplote, zagrijači vode, bojleri tople vode i kompresorska i pneumatska postrojenja u eksploataciji.

U navedenom period izdato je 405 različitih rješenja za posude pod pritiskom u eksploataciji, otvorene i formirane, 119 isprava za tlačne posude, te je izdat nalog za naplatu u iznosu od 5.080 KM administrativne takse za izdata rješenja i isprave.

Kantonalni termoenergetski inspektor je u izvještajnom periodu izvršio 181 inspekcijski nadzor, a vršena je i kontrola poštivanja naredbi Kriznih štabova Federalnog/kantonalnog ministarstva zdravstva, gdje je utvrđeno da se naredbe poštuju.

Imajući u vidu specifičnost inspekcijskog nadzora u ovoj oblasti, koji podrazumijeva da se u svakom postupanju mora donijeti rješenje kojim se odobrava, nalaže ili zabranjuje upotreba određenih termoenergetskih postrojenja, to je kao poseban cilj izvedbe, odnosno radni zadatak ove inspekcije, postavljena blagovremenost u postupanju po podnesenim zahtjevima stranaka i blagovremeno, preventivno djelovanje u oblasti u kojoj se vrši inspekcijski nadzor.

Iz navedenog razloga kantonalni termoenergetski inspektor je u toku izvještajnog perioda, na zahtjev subjekata vršio inspekcijski nadzor i u dane vikenda.

U izvještajnom periodu izrečeno je 12 mjera zabrane korištenja postrojenja, te 40 rješenja o otklanjanju nedostataka (rješenja o nalaganju mjera) koja bi mogla dovesti u opasnost život ili zdravlje ljudi i prouzrokovati veću materijalnu štetu, zbog neredovnog održavanja, zbog starosti i dotrajalosti i povećanog stepena korozije, kao i uočenih mehaničkih oštećenja sa trajnim deformacijama, a sa ciljem preventivnog i blagovremenog djelovanja ove inspekcije.

Najčešće uzrok kršenje propisa, koji regulišu oblast termoenergetike, je taj što korisnik nije pravilno i po propisima i uputstvima za rad i rukovanje, upotrebljavao, redovno ispitivao i održavao u ispravnom i bezbjednom stanju tehničku dokumentaciju, termoenergetsko postrojenje, uređaj ili posudu pod pritiskom, po osnovu čega je inspektor djelovao represivno izdavanjem prekršajnih naloga (izdato 4 prekršajna naloga u iznosu od 5.000 KM (pet hiljada KM).

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Tlačna oprema zbog svoje specifičnosti, posebno opasnosti po ljude, životinje, materijalna dobra i okoliš, zahtijeva da bude apsolutno regulisana zakonskim propisima i stručnim preporukama. Zakonodavstvo u ovoj oblasti razlikuje se od države do države, ovisno o tehnološkom stepenu razvoja zemlje. U zemljama Evropske unije izvršeno je usklađivanje i primjena EN propisa za tlačna postrojenja.

Nedostatak zakonske regulative u Bosni i Hercegovini (Federaciji BiH i Zeničko-dobojskom kantonu), usklađene sa evropskim standardima i propisima, negativno utiče na stanje u oblasti i otežava rad ovoj inspekciji. Naročite poteškoće u tom pogledu predstavljaju postrojenja uvezena iz zemalja Evropske unije, u pogledu obavezne tehničke i opće dokumentacije, različitih termina (rokova) redovnih inspeksijskih nadzora i obaveznih pregleda i ispitivanja.

Zakon o termoenergetskoj inspekciji i pravilnici koji se primjenjuju prilikom pregleda i ispitivanja termoenergetskih postrojenja su iz perioda 90-tih godina i ranije, i neprovodivi su na postrojenjima uvezenim iz zemalja Evropske unije.

Neophodno je usvajanje Zakona o termoenergetskoj inspekciji na nivou Zeničko-dobojskog kantona ili na nivou FBiH, a koji je u formi nacrtu još od 2002. godine, kojeg je Vlada FBiH dostavila na usvajanje (Zakon o inspekciji postrojenja pod pritiskom).

U cilju prevazilaženja navedenih nedostataka primjenjuju se stari propisi, DIN, JUS i drugi standardi, koji imaju strožije kriterije za utvrđivanje tehničke ispravnosti postrojenja, te se često vrši i skraćivanje rokova redovnih pregleda i ispitivanja, tako da primjena ovih propisa ne dovodi u pitanje stepen sigurnosti i pouzdanost termoenergetskih postrojenja.

U ovoj oblasti su i dalje prisutni problemi ugradnje pokretnih nadzemnih i stabilnih nadzemnih i podzemnih plinskih rezervoara za propan-butan gas, od strane fizičkih lica koja koriste plinske rezervoare i plin za zagrijavanje stambenih objekata, kao i drugih korisnika navedenih materija, bez prethodno obezbijedenih urbanističkih saglasnosti, upotrebnih i lokacijskih dozvola.

U cilju prevazilaženja navedenog problema uspostavljena je saradnja sa inspeksijskim organima za zaštitu od požara i eksplozija u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, ali nije isto ostvareno sa općinskim organima nadležnim za izdavanje urbanističkih saglasnosti, odobrenja za građenje i upotrebnih dozvola za predmetna postrojenja.

Problem sa pokretnim plinskim bocama starijim od 30 godina (težine 3, 5 i 10 kg), koje se po važećim propisima ne mogu otpisivati zbog starosti, predlaže se donošenje zakona na državnom nivou, koji bi ograničio vijek upotrebe istih na 30 godina, kako je riješeno u susjednim zemljama i zemljama Evropske unije.

4.3 KANTONALNA RUDARSKO-GEOLOŠKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godine planirano je 70, a izvršeno ukupno 72 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni rudarsko-geološki inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	70	Redovni inspekcijski nadzor	45	
		Kontrola izvršenja rješenja	25	
Izvršeno inspekcijskih nadzora	72	Redovni inspekcijski nadzor	37	
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	4	
		Kontrola izvršenja rješenja	31	
Poduzete mjere	Rješenja	7	Rješenja o zabrani	2
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	4
			Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
	Izveštaj o počinjenom krivičnom djelu			2
Prekršajni nalozi	8	Iznos izrečenih novčanih kazni: 19.500 KM		
Zaključci o dozvoli izvršenja rješenja			1	
Broj izvršenih stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije			9	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
Broj zaprimljenih predstavki*			9	
Broj zatraženih sudskih odlučivanja			-	

* Od zaprimljenih predstavki, zbog nenadležnosti ove inspekcije, 5 su proslijeđene nadležnom organu

Aktivnosti rudarsko-geološkog inspektora u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na inspekcijski nadzor subjekata koji imaju odobrenje za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa, postupanje po predstavkama, kao i vršenje stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite za 2021. godinu subjekata nadzora.

U toku izvještajnog perioda, u okviru redovnih inspekcijskih nadzora, a u skladu sa Nalogom direktora Uprave vršen je i nadzor nad primjenom i poštivanjem Naredbi Kriznog Štaba Federalnog i Kantonalnog ministarstva zdravstva kao i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, prilikom kojih nije uočeno nepoštivanje Naredbi i Preporuka.

Redovan inspekcijski nadzor vrši se kod 11 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da jedan broj subjekata eksploataciju ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa Zakonom. Radi složenosti inspekcijskog nadzora u oblastima rudarstva i geologije optimalno se može izvršiti jedan nadzor za jedan dan (nekada je potrebno i više dana za vršenje jednog nadzora).

c) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u ovoj oblasti na području Kantona negativno se odražava problem povremene, nelegalne eksploatacije mineralnih resursa od strane privrednih društava, na pozajmištima stijenskog materijala u putnim pojasevima i pojasu šuma. Pravovremenim dostavljanjem informacija od strane šumara, policijskih službenika i drugih lica i subjekata, o licima koja vrše nelegalnu eksploataciju stijenskog materijala, moguće je efikasnije suzbijanje ove pojave. Otkopane mineralne sirovine uglavnom se koriste za izgradnju i održavanje puteva i pripadajućih objekata (mostova, prijelaza, šumskih puteva i dr.) u blizini otkopa. Zbog nemogućnosti procjene imovinske koristi pribavljene nelegalnom eksploatacijom mineralne sirovine, propisana mjera oduzimanja iste, teško je provediva.

Da bi se prevazišle poteškoće u radu inspektora i stvorili uvjeti za poboljšanje stanja u oblastima rudarstva i geologije potrebno je angažiranje firmi (geodetske, rudarske ili građevinske).

Radi nemogućnosti procjene imovinske koristi pribavljene nelegalnom eksploatacijom mineralne sirovine, propisana zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi teško je provodiva. Da bi se prevazišla navedena poteškoća u radu inspektora i stvorili uvjeti za poboljšanje stanja u oblastima rudarstva i geologije potrebno je angažovanje firmi (geodetske, rudarske ili građevinske), kao i vještaka ekonomske struke.

Prethodnim bi se stvorili uvjeti za oduzimanje imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja i oduzimanje predmeta koji su upotrebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

Jedan od preduvjeta provođenja procedure inspekcijskog nadzora, kao i pokretanja prekršajnih i krivičnih postupaka je pribavljanje adekvatne fotodokumentacije, što bi se omogućilo pribavljanjem službenog fotoaparata.

U cilju postizanja adekvatne komunikacije rudarsko-geološkog inspektora na stručnoj razini sa resornim Ministarstvom privrede, neophodno je radno angažiranje stručnog lica iz oblasti rudarstva u navedenom organu.

IIb IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, VETERINARSTVA, ZDRAVSTVA, URBANIZMA I EKOLOGIJE

U sastavu Sektora za inspeksijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije, nalazi se 12 vrsta kantonalnih inspekcija, organiziranih u okviru 4 inspektorata.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove

Red. Broj	NAZIV INSPEKTORATA/INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku*
1.	Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	1	1
1.1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija	Kantonalni poljoprivredni inspektor	3	5
1.2.	Kantonalna vodna inspekcija	Kantonalni vodni inspektor	2	3
1.3.	Kantonalna šumarska inspekcija	Kantonalni šumarski inspektor	2	4
1.4.	Kantonalna lovna inspekcija	Kantonalni lovni inspektor	-	1
2.	Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	-	1
2.1.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode	Kantonalni inspektor zaštite prirode	-	1
2.2.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline	Kantonalni inspektor zaštite okoline	3	3
2.3.	Kantonalna urbanistička inspekcija	Kantonalni urbanistički inspektor	-	1
2.4.	Kantonalna građevinska inspekcija	Kantonalni građevinski inspektor	1	2
3.	Inspektorat veterinarske inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	-	1
3.1.	Kantonalna veterinarska inspekcija	Kantonalni veterinarski inspektor	13	17
4.	Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	1	1
4.1.	Kantonalna zdravstvena inspekcija	Kantonalni zdravstveni inspektor	1	2
4.2.	Kantonalna sanitarna inspekcija	Kantonalni sanitarni inspektor	3	5
4.3.	Kantonalna farmaceutska inspekcija	Kantonalni farmaceutski inspektor	1	2
UKUPNO:			31	50

Sektorom rukovodi pomoćnica direktora. Inspektoratima rukovode glavni kantonalni inspektori. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije i Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije imaju glavnog kantonalnog inspektora, dok poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora, obavlja kantonalni veterinarski inspektor - po ovlaštenju direktora Uprave. Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije trenutno nema glavnog kantonalnog inspektora.

1. INSPEKTORAT POLJOPRIVREDNE, VODNE, ŠUMARSKJE I LOVNE INSPEKCIJE

1.1. KANTONALNA POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godine planirana su 394, a izvršeno ukupno 768 inspekcijskih nadzora. Kantonalna poljoprivredna inspekcija ima 4 izvršioca, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor, a jedan kantonalni poljoprivredni inspektor je počeo sa radom dana 04.05.2022. godine i uspješno završio period probnog rada u trajanju od 04.05. do 04.11.2022. godine.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	394	Redovni inspekcijski nadzor	372	
		Kontrola izvršenja rješenja	22	
Izvršeno inspekcijskih nadzora	768	Redovni inspekcijski nadzor	722	
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	20	
		Kontrola izvršenja rješenja	26	
Poduzete mjere	Rješenja	26	Rješenja o zabrani	7
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	18
			Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	96	Iznos izrečenih novčanih kazni: 87.400,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	-			
Broj zaprimljenih predstavki			24	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Sjeme i sadni materijal	22
Poticaji u poljoprivredi	104
Poljoprivredno zemljište	620
Fitofarmaceutska sredstva	3
Stočarstvo	12
Ribarstvo	4
Mineralna đubriva	3
UKUPNO:	768

Inspeksijski nadzor se, u najvećem dijelu vršio u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koje se odnose na sačinjavanje zapisnika na licu mjesta o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost. Razlog većeg broja inspeksijskih nadzora, a koji su vezani za postupak izdavanja poljoprivrednih saglasnosti od strane resornog Ministarstva, je podnošenje velikog broja zahtjeva od strane nadležnih gradskih/općinskih službi za sačinjavanje zapisnika kantonalne poljoprivredne inspekcije o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost, a u svrhu izdavanja urbanističke saglasnosti. Kantonalna poljoprivredna inspekcija je riješila ukupno 620 zahtjeva.

Iz naprijed navedenog razloga izvršen je veći broj inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani.

- Zbog utvrđenih nepravilnosti, a koje su se odnosile na promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta bez prethodno pribavljene poljoprivredne saglasnosti izdati su prekršajni nalozi.

U skladu sa odredbama Zakona o novčanoj podršci i ruralnom razvoju i Pravilnika o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji, a po zahtjevu Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, izvršena je kontrola na licu mjesta potencijalnih korisnika za ostvarenje prava na federalni poticaj u animalnoj proizvodnji (proizvodnja kravljeg mlijeka i uzgoj ovaca), sa akcentom na utvrđivanje broja zatečnih obilježenih muznih grla u stajskom objektu (zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su rješenja o otklanjanju nedostataka i izdati prekršajni nalozi).

- Nepravilnosti utvrđene prilikom inspeksijskih nadzora, u skladu sa odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja odnosile su se na obavljanje prometa sjemena poljoprivrednog bilja bez registrovanja djelatnosti za promet istog, zbog čega su donesena rješenja o zabrani i izdati prekršajni nalozi.
- Nepravilnosti utvrđene prilikom inspeksijskih nadzora, u skladu sa odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu odnosile su se na ribolov bez dozvole, zbog čega su izdata 2 prekršajna naloga fizičkim licima.

Prilikom inspeksijskog nadzora u oblasti prometa mineralnih đubriva i fitofarmaceutskih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o upisu distributera i uvoznika mineralnih đubriva i Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati pravna i fizička lica za promet fitofarmaceutskih sredstava, u ovom izvještajnom periodu nisu utvrđene nepravilnosti.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Članom 50. stav (3) Zakona o poljoprivrednom zemljištu propisano je, između ostalog, da uz zahtjev za izdavanje poljoprivredne saglasnosti za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta investitor dostavlja zapisnik poljoprivrednog inspektora o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta za koje se traži saglasnost.

Za rješavanje problema nomadenja stoke na poljoprivrednom zemljištu, potrebno je nastaviti sa zajedničkim koordiniranim djelovanjem policijskih i inspeksijskih organa.

Potrebno je da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ubrza procedure donošenja i usvajanja novih zakona: Zakon o zaštiti bilja, Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima, Zakon o mineralnim đubrivima i podzakonskih akata.

1.2. KANTONALNA VODNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godine planirano je 340, a izvršena ukupno 334 inspeksijska nadzor. Kantonalna vodna inspekcija ima dva izvršioca. Procenat izvršenja u odnosu na planirani broj inspeksijskih nadzora je 98,24 %, iz razloga rješavanja složenih predmeta, koji su zahtjevali veću angažiranost na radu u kancelariji i odsustvo inspektora zbog bolovanja.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		340	Redovni inspeksijski nadzor	290
			Kontrola izvršenja rješenja	50
Izvršeno inspeksijskih nadzora		334	Redovni inspeksijski nadzor	245
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	46
			Kontrola izvršenja rješenja	43
Poduzete mjere	Rješenja	47	Rješenja o zabrani	8
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	32
			Rješenja o upozorenju	7
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	23	Iznos izrečenih novčanih kazni: 9.500,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
Drugostepena rješenja, po žalbama na rješenja općinske vodne inspekcije		7		
Broj zaprimljenih predstavki			112	

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Korištenje voda	68
Zaštita voda	172
Zaštita od voda	7
Vađenje materijala iz vodotoka	7
Javno vodno dobro	20
Posebne vodne naknade	49
Izgradnja objekata	11
UKUPNO:	334

Stanje u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine, u oblasti u kojoj nadzor vrši kantonalna vodna inspekcija, karakteriše sljedeće:

- Najveći broj inspekcijskih nadzora je obavljen u oblasti zaštite voda, što najvećim dijelom obuhvata oblast ispuštanja otpadnih voda. Prema godišnjem planu, redovan inspekcijski nadzor obuhvata kontrolu ispuštanja otpadnih voda kod subjekata sa većim potencijalnim uticajnim rizikom na okolinu (subjekti u prometu opasnih materija, kao i subjekti sa kompleksnijim i rizičnijim tehnološkim procesima).
 - Isto tako, u navedenoj oblasti, iz pismenih predstavki utvrđeno je da Gradovi Zenica, Visoko i Zavidovići, kao i Općine Kakanj, Vareš, Žepče, Maglaj, Doboj Jug, Usora i Tešanj nisu donijeli Odluku o odvodnji otpadnih voda, propisanu članom 28. stav (3) Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, o čemu su pismeno upozoravani.
- Dio inspekcijskih nadzora iz segmenta zaštite voda obuhvatio je i oblast zaštite izvorišta, odnosno kontrolu poštivanje odredbi Odluke o zaštiti izvorišta, te treba istaći da za značajan broj izvorišta općinski organi nisu ispoštovali obaveze iz odredbi člana 40. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, tj. utvrdili zone sanitarne zaštite, o čemu su pismeno upozoravani.
- Dana 16.04.2022. godine je prijavljen akcident zagađenja vodotoka Orahovačka rijeka, pa se resornom Ministarstvu ukazuje na potrebu donošenja Operativnog plana mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije, propisana članom 5. odnosno članom 11. Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu, a koji je donijet na temelju člana 61. stav (9) Zakona o vodama ("Službene novine FBiH", br. 70/06), te prijava akcidenata - pucanja tlačne cijevi mHE Bistričak, Zenica i pomor riba u rijeci Bukovici, općina Kakanj.
 - U segmentu javno vodno dobro je bio manji broj inspekcijskih kontrola, ali opet se ukazuje na to da resorno kantonalno Ministarstvo pokrene procedure i inicira nadležne službe Gradova/Općina Zeničko-dobojskog kantona, na izradi Elaborata o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, čiji će prioriteti biti vodotoci, koji su „urbanistički napadnuti i ugroženi“.
 - U okviru vodoprivrednih segmenata korištenje voda, posebne vodne naknade, vađenje materijala iz vodotoka i izgradnja vodoprivrednih objekata, može se kazati da stanje nije bitnije promijenjeno u odnosu na ranije izvještajne periode.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao što je navedeno i u izvještajima za prethodne periode, a obzirom da ranije navedeni razlozi nisu otklonjeni, kao bitni faktori, koji su negativno uticali na stanje u oblasti vodoprivrede, ponovo se kao najznačajni navode:

- Pojedine općine na području Kantona (Breza, Olovo, Žepče, Vareš i Doboj Jug) nemaju općinske vodne inspektore. U cilju adekvatne i pravovremene "terenske pokrivenosti", smatramo važnim da se ova obaveza navedenih općina što prije ispuni.
- Za poboljšanje stanja u oblasti vodoprivrede smatramo potrebnim izraditi Elaborat o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, te donijeti podzakonske akte (npr. Pravilnik o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije Zeničko-dobojskog kantona, Operativni plan mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije), te adekvatna tehnička opremljenost vodne inspekcije, kao što je adekvatno terensko vozilo.

1.3. KANTONALNA ŠUMARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godine planirano je 170, a izvršeno ukupno 185 inspekcijskih nadzora. Kantonalna šumarska inspekcija ima dva izvršioca, od kojih je jedan kantonalni šumarski inspektor počeo sa radom dana 11.07.2022. godine, nakon okončane konkursne procedure za popunu navedenog radnog mjesta. S obzirom na to da se kod navedenog državnog službenika radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, istom je, u skladu sa odredbom člana 32. stav (1) Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH, utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		170	Redovni inspekcijski nadzor	146
			Kontrola izvršenja rješenja	24
Izvršeno inspekcijskih nadzora		185	Redovni inspekcijski nadzor	117
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	35
			Kontrola izvršenja rješenja	33
Poduzete mjere	Rješenja	36	Rješenja o zabrani	-
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	34
			Rješenja o upozorenju	2
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	21	Iznos izrečenih novčanih kazni: 35.320,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
Broj zaprimljenih predstavki			35	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Vođenje evidencija i planska dokumentacija	16
Iskorištavanje šuma	32
Pilane – prerađivači drveta	26
Zaštita i zdravstveno stanje šuma	44
Doznake i projektna dokumentacija	20
Šumsko-uzgojni radovi	17
Promet drveta	30
UKUPNO:	185

Inspekcijski nadzor vršen je kod JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Kantonalne uprave za šumarstvo i drugih pravnih i fizičkih lica, u privatnim i državnim šumama, te kod vlasnika pilana.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Pogoršanje stanja u oblasti zaštite šuma je posljedica dužeg vremenskog perioda "pravnog vakuma", nedonošenje federalnog Zakona o šumama, odnosno kompletne pravne nesigurnosti kad je u pitanju gospodarenje šumama.

U mjesecu julu 2013. godine donesen je kantonalni Zakon o šumama, te početkom 2014. godine, podzakonski akti na osnovu navedenog Zakona. Pojedine odredbe navedenih propisa su neprovođive i međusobno kontradiktorne, kako u kaznenim odredbama, tako i u smislu primjene odredbi Zakona koje su u suprotnosti sa drugim propisima, kao npr. član 33. Zakona-uzurpacije, što je dovelo do poteškoća u primjeni istog.

Stanje u oblasti se dobrim dijelom može poboljšati donošenjem federalnog Zakona o šumama, te koordiniranim djelovanjem svih institucija i subjekata, koji su na bilo koji način vezani za ovu oblast (Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Ministarstvo unutrašnjih poslova, inspeksijski organi, sudstvo, tužilaštvo i dr.), kao i izmjenama Zakona o šumama ZDK.

1.4. KANTONALNA LOVNA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2. INSPEKTORAT GRAĐEVINSKE, URBANISTIČKE I EKOLOŠKE INSPEKCIJE

2.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLIŠA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godine planirano je 459, a izvršena ukupno 422 inspeksijska nadzora. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša ima tri kantonalna inspektora, od kojih je jedan inspektor duži period odustvovao sa posla, zbog privremene spriječenosti za rad (bolovanje), što je razlog manjeg broja izvršenih inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	459	Redovni inspeksijski nadzor	415
		Kontrola izvršenja rješenja	44
Izvršeno inspeksijskih nadzora	422	Redovni inspeksijski nadzor	314
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	48
		Kontrola izvršenja rješenja	60
Poduzete mjere rješenja	95	Rješenja o zabrani	-
		Rješenja o otklanjanju nedostataka	68

		Rješenja o upozorenju	27
	ZPPP	-	
	Prekršajni nalozi	15	Iznos izrečenih novčanih kazni: 15.500,00 KM
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			1
Broj zaprimljenih predstavki			85

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti podrazumijeva nadzor nad pogonima i postrojenjima koji zagađuju ili mogu da zagađuju okoliš, prema prioritetima utvrđenim Programom rada za 2022. godinu.

Kao najbitnije kontrole kantonalne inspekcije zaštite okoliša u izvještajnom periodu, u redovnom inspeksijskom nadzoru ističemo sljedeće:

- Kontrole zagađivanja zraka iz pogona i lokacija različitih industrija i djelatnosti sa posebnim akcentom na zagađivanje zraka iz postrojenja za sagorijevanje (toplane, kotlovnice i drugi izvori kapaciteta ložišta preko 50 kW).
- Kontrole monitoringa i mjerenja emisija zagađujućih materija, izvršenih od strane ovlaštenih institucija.
- Kontrole obaveznog izvještavanja o izvršenju obaveza iz dozvola.
- Kontrole dozvola i ispunjavanja uvjeta, mjera i aktivnosti propisanih dozvolama (okolinske dozvole, dozvole za upravljanje otpadom) i drugih okolinskih akata (procjene uticaja zahvata na okoliš, planovi prilagodavanja, planovi upravljanja otpadom), kao i kontrole druge dokumentacije neophodne za ispunjavanje obaveza propisanih okolinskim zakonima.
- Kontrole skladištenja, tretmana i odlaganja otpada u različitim industrijskim i drugim pogonima i postrojenjima, kao zasebne kontrole ili dio kompleksnih inspeksijskih kontrola.
- Kontrole ostalih negativnih uticaja pogona, postrojenja ili aktivnosti na sve segmente okoliša (izuzev voda).

Uočena kršenja propisa bila su iz sljedećih razloga:

- prekršaji utvrđeni monitoringom,
- neadekvatno upravljanje otpadom,
- nepotpuno poduzimanje mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i zakonima,
- obavljanje aktivnosti u pogonima i postrojenjima bez pribavljene (ili produžene) okolinske dozvole i dr.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Kao poseban razlog ističemo činjenicu da je u 2021. godini stupio na snagu novi Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine F BiH", broj: 15/21), a u toku 2022. godine i novi podzakonski akti. Nedovoljna definiranost i neusaglašenost odredbi pojedinih članova provedbenih akata sa novim Zakonom o zaštiti okoliša negativno su uticali na inspeksijski nadzor u oblasti zaštite okoliša. Usaglašavanje navedenih propisa još uvijek se vrši od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma, a zbog čega je od strane resornog kantonalnog Ministarstva u jednom periodu 2022. godine bilo obustavljeno izdavanje i obnova okolinskih dozvola (osim po ranije podnesenim zahtjevima). To se posebno odražava kod postojećih pogona i postrojenja, koji prema novim provedbenim aktima nisu više obveznici posjedovanja okolinske dozvole, a utvrđivanje ispunjavanja uvjeta zaštite okoliša za takve objekte nije definirano u novom Zakonu i u potpunosti je izostalo, te su ostale nejasnoće u nadležnostima za postupanje kod istih.

- Nemogućnost postupanja po novim provedbenim propisima (6) za posebne kategorije otpada, koji su stupili na snagu 01.01.2022. godine. Od strane federalnih organa nisu imenovani ovlašteni operatori za upravljanje posebnim kategorijama otpada.
- Nedostatak baze podataka o zagađivačima i registra zagađivača na području Kantona.
- Nepostojanje jedinstvene evidencije izdatih dozvola, dozvola koje zahtijevaju obnovu i rješenja o ispunjavanju općih uvjeta zaštite okoliša.
- Neriješeno pitanje uklanjanja otpada animalnog porijekla je višegodišnji problem na prostoru F BiH. Ne postoji provedbeni akt o upravljanju ovim otpadom.
- Neriješeno pitanje gradskih deponija komunalnog otpada i izgradnje pretovarnih stanica i reciklažnih dvorišta, kao jedinog zakonskog načina upravljanja komunalnim otpadom.
- Problem "divljih deponija" na području Kantona, a što nije u nadležnosti kantonalne inspekcije zaštite okoliša.
- Poseban problem predstavljaju „mali“ pogoni i postrojenja za koje se ne zahtijeva okolinska dozvola, ali mogu da emituju zagađujuće supstance ili da na drugi način ugrožavaju okoliš. Za takve objekte nadležni gradski/općinski organ u urbanističkoj saglasnosti treba, shodno Zakonu o zaštiti okoliša, propisati mjere zaštite okoliša, a što se u pravilu ne čini. Ovaj problem je naročito postao izražen ukidanjem okolinskih dozvola za veliki dio pogona i postrojenja koji su do sada bili obveznici posjedovanja dozvola. Shodno članu 133. Zakona o zaštiti okoliša inspeksijski nadzor za pogone i postrojenja za koje nije propisano provođenje procjene uticaja na okoliš, niti izdavanje okolinske dozvole provodi mjesno nadležni inspektor nadležan za poslove zaštite okoliša i urbanizma u zavisnosti od toga koji je organ izdao akte građenja (kanton, grad/općina).
- Također je bitno naglasiti da se odredbe Zakona o zaštiti zraka („Službene novine F BiH“, broj: 33/03 i 4/10) odnose na operatore izvora emisija (imaće pogona, postrojenja i objekata u kojima se obavlja registrovana djelatnost). Zakonom nisu obuhvaćeni kućni izvori emisije i isti se na te izvore ne primjenjuje. Oprema, uređaji i mašine koje se koriste u domaćinstvima podliježu prethodnom odobravanju određenog tipa proizvoda. Goriva koja se koriste u domaćinstvima moraju biti u skladu sa standardima utvrđenim od strane Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Inspekcija zaštite okoliša nije nadležna za postupanje u svemu prethodno navedenom.

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti zaštite okoliša.

2.3. KANTONALNA URBANISTIČKA INSPEKCIJA

Navedena inspekcija nema niti jednog izvršioca. U toku izvještajnog perioda bila je pokrenuta procedura za popunu radnog mjesta kantonalnog urbanističkog inspektora, ali nije bilo prijavljenih kandidata.

2.4. KANTONALNA GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godine planirano je 160, a izvršena ukupno 174 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna građevinska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		160	Redovni inspekcijski nadzor	145
			Kontrola izvršenja rješenja	15
Izvršeno inspekcijskih nadzora		174	Redovni inspekcijski nadzor	121
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	12
			Kontrola izvršenja rješenja	41
Poduzete mjere	Rješenja	14	Rješenja o uklanjanju objekta	-
			Rješenja o obustavi upotrebe objekta	1
			Rješenja o obustavi građenja	1
			Rješenja o otklanjanju nepravilnosti	4
			Rješenja o upozorenju	8
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	12	Iznos izrečenih novčanih kazni: 7.200,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
Broj zaprimljenih predstavki		84		

Kantonalna građevinska inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/14 i 4/16), a u skladu sa odredbama člana 153., kojim je propisano da kantonalni inspektor obavlja inspekcijski nadzor nad izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje odobrenje za građenje izdaje Ministarstvo. Shodno istom članu Zakona, inspekcijski nadzor nad izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje odobrenje za građenje izdaje nadležna gradska/općinska služba obavlja gradski/općinski inspektor, kao npr. individualni stambeni objekti sa pratećim i pomoćnim objektima, stambeni objekti kolektivnog stanovanja, proizvodni i gospodarski objekti „manjeg“ kapaciteta i dr.

U izvještajnom periodu u vršenju inspekcijskog nadzora u oblasti građenja poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrole izgrađenih građevina i građevina u izgradnji,
- kontrole po izdatim aktima kantonalnog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline (rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje, odobrenju za upotrebu građevine, kao i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti),
- kontrole učesnika u građenju.

Inspekcijskim nadzorom obuhvaćeni su objekti raznih vrsta djelatnosti, koji su po vrsti i kapacitetu u nadležnosti kantonalne građevinske inspekcije. Broj kontrola u pojedinim gradovima/općinama kantona zavisio je od razvijenosti grada/općine, tj. od broja subjekata koji su u nadležnosti ove inspekcije i zaprimljenih zahtjeva stranaka.

Prekršaji po Zakonu o prostornom uređenju i građenju, utvrđeni prilikom inspekcijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu su građenje bez odobrenja za građenje, upotreba objekta bez odobrenja za upotrebu i postupanje suprotno izdatim građevinskim aktima.

Kantonalna građevinska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da učesnike u građenju upozna sa obavezama koje su propisane Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Osnovni razlog koji negativno utiče na stanje u ovoj oblasti su duge i skupe procedure izdavanja odobrenja za građenje, kao i potrebnih akata za pribavljanje odobrenja za građenje, kao što su:

- okolinska dozvola,
- prethodna vodna saglasnost,
- vodna saglasnost,
- vodna dozvola,
- pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište,
- PTT saglasnost,
- elektroenergetska saglasnost i ostale saglasnosti, zavisno od vrste djelatnosti, a koje su u nadležnosti općinskih, kantonalnih i federalnih organa.

Uvođenje jednostavnijih, jeftinijih i brzih procedura za izdavanje akata iz oblasti građenja, kao i upoznavanje učesnika u građenju sa odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju, uticalo bi na poboljšanje stanja u ovoj oblasti.

3. INSPEKTORAT VETERINARSKJE INSPEKCIJE

3.1. KANTONALNA VETERINARSKJE INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godine planirano je 4038, a izvršena ukupno 5183 inspeksijska nadzora. Kantonalna veterinarska inspekcija ima 13 izvršilaca, od kojih jedan kantonalni veterinarski inspektor obavlja poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora - po ovlaštenju direktora Uprave. Jedan kantonalni inspektor je od 12.09.2022. godine premješten sa radnog mjesta kantonalnog veterinarskog inspektora na radno mjesto kantonalnog sanitarnog inspektora, putem internog premještanja, a jedan je, nakon okončane konkursna procedure za popunu navedenog radnog mjesta, počeo sa radom dana 10.10.2022. godine. S obzirom na to da se kod navedenog državnog službenika radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, istom je, u skladu sa odredbom člana 32. stav (1) Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH, utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	4038	Redovni inspeksijski nadzor	3938	
		Kontrola izvršenja rješenja	100	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	5183	Redovni inspeksijski nadzor	4879	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	104	
		Kontrola izvršenja rješenja	200	
Poduzete mjere	Rješenja	231	Rješenja o zabrani	18
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	211
			Rješenja o upozorenju	2

	ZPPP	-	
	Prekršajni nalozi	104	Iznos izrečenih novčanih kazni: 62.510,00 KM
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			3
Broj zaprimljenih predstavki			181
Broj nadzora pošiljki iz uvoza-izvoza		kontrola: 2542, pošiljki: 3893, uzoraka: 1051	
Vrijednost izdatih računa za pregled pošiljki			169.639,63 KM

U skladu sa strateškim ciljem Uprave za 2022. godinu, koji se odnosi na pojačano djelovanje kod obavljanja djelatnosti gdje postoji povećan rizik po život i zdravlje ljudi, kantonalna veterinarska inspekcija je provela 46 inspeksijskih nadzora po prijavama zaraznih bolesti životinja, koje se mogu prenijeti na ljude/zoonoze.

Kod vlasnika životinja, zbog utvrđenog obolijevanja ljudi, a i potvrđenih zaraznih bolesti životinja (*Q groznica, bruceloza, trihineloza, infektivna anemija konja, američka gnjiloća pčelinjeg legla, goveđa enzootska leukoza, salmoneloze peradi*) provedene su mjere propisane Zakonom o veterinarstvu, a koje se odnose na karantiniranje, nalaganje utvrđivanja zdravstvenog statusa svih životinja u karantiniranom domaćinstvu, epizootiološkog izviđanja, zabrane kretanja i uklanjanja oboljelih životinja. Tokom provođenja ovih nadzora donesena su 54 rješenja, uklonjeno 100 životinja, 186 pčelinjih zajednica, 3 trupa zaraženih divljih svinja i 5 jata peradi, ukupno 77.039 jedinki.

U izvještajnom periodu od strane veterinarskih organizacija i provedenih službenih uzorkovanja od strane ove inspekcije otkrivene su i prijavljene sljedeće zarazne bolesti životinja:

- Trihineloza – 3 žarišta, i to dva na području općine Vareš i jedno na području općine Kakanj (3 trupa divlje svinje neškodljivo uklonjena, pozitivna na bolest nakon laboratorijskih pretraga);
- Bruceloza – 15 žarišta, i to šest na području Grada Zenica, tri na području općine Tešanj, dva na području Grada Visoko i općine Kakanj, po jedno na području Grada Zavidovići i općine Maglaj (ukupno 83 životinje pozitivne na bolest nakon laboratorijskih pretraga i do momenta izvještavanja neškodljivo uklonjeno 76 životinja);
- Q groznica – 1 žarište, na području Grada Zenica (ukupno 16 životinja pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjeno 16 životinja);
- Infektivna anemija konja- 2 žarišta, i to po jedno na području općina Tešanj i Žepče (ukupno 3 životinje pozitivne na bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjene 3 životinje);
- Američka gnjiloća pčelinjeg legla - 23 žarišta, i to 11 na području općine Žepče, po tri na području Grada Zavidovići i općina Vareš i Tešanj, i po jedno na području Grada Zenica i općina Olovo i Kakanj (ukupno 181 pčelinja zajednica pozitivna na bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjeno 186 pčelinjih zajednica);
- Goveđa enzootska leukoza - 3 žarišta, i to dva na području općine Tešanj i jedno na području Grada Visoko (ukupno 5 životinja pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjeno 5 životinja);
- Salmoneloza peradi – potvrđena četiri žarišta, po jedno na području gradova Zavidovići i Visoko i općina Maglaj i Tešanj, nakon provedenog službenog uzorkovanja. Zaražena jata koja broje 75.420 jedinki ekonomski iskorištena na zdravstveno prihvatljiv način, klanjem u odobroj klaonici peradi na području Zeničko-dobojskog kantona, jedno jato koje broji 1.619 jedinki neškodljivo uklonjeno, dok je za jedno matično jato koje broji 9.694 jedinki postupak neškodljivog zbrinjavanja u procedure.

Pored navedenog, u klaonicama peradi „Madi“ d.o.o. Tešanj i „Brovis“ d.d. Visoko, uveden je rad u dvije smjene (noćna i dnevna), koji podrazumijeva angažiranje kantonalnih veterinarskih inspektora u obje smjene, te u dane vikenda (nedjelja) i državnih praznika, zbog potreba obavljanja stalnog veterinarsko-zdravstvenog nadzora nad klanjem u objektima ovih subjekata. Ovakav sistem kontrole je neophodan i predstavlja jedan od ključnih kriterija od kojega zavisi cjelokupan proces izvoza pilećeg mesa u EU.

Također, u mjesecu junu 2022. godine kantonalni veterinarski inspektori su bili intenzivno angažirani na poslovima stalnog veterinarsko-zdravstvenog pregleda, kontrole i nadzora u klaonici goveda „Suša“ d.o.o. Visoko, zbog potreba izvoza mesa goveda u Republiku Tursku. Ovaj nadzor podrazumijeva angažman veterinarskih inspektora sa drugačijim rasporedom radnog vremena, prekovremenim radom i radom u dane vikenda.

Provođenjem inspekcijskih nadzora nad uvozno-izvoznim pošiljkama životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom utovara i istovara izvršene su ukupno 2542 kontrole, u kojima su pregledane ukupno 3893 pošiljke životinja, proizvoda i sirovina životinjskog porijekla. Laboratorijski je ispitan 1051 uzorak, od čega 289 uzoraka na mikrobiološku ispravnost, 707 uzoraka kontrolirano na prisustvo rezidua (zaostataka veterinarskih lijekova, pesticida, radionukleida ili teških metala) i 54 uzorka produžene moždine od zaklanih goveda starijih od 30 mjeseci na kontrolu spongiformne encefalopatije goveda.

Za uvezene pošiljke živih životinja, rasplodnih jaja i sjemena za umjetno osjemenjavanje rasplodnih životinja donesena su 24 rješenja o otvaranju/zatvaranju karantena.

Za provedene veterinarsko-zdravstvene nadzore i preglede u izvoznim objektima, koji su pod stalnim veterinarsko-zdravstvenim nadzorom ove inspekcije (njih 18), te za izvršene nadzore i preglede pošiljki iz uvoza kantonalna veterinarska inspekcija je izdala račune za obavljene preglede subjektima nadzora ukupne vrijednosti od 169.639,63 KM.

U sklopu Plana praćenja rezidua za 2021. godinu, kojega za cijelu BiH koordinira Ured za veterinarstvo BiH i koji se provodio do marta 2022. godine, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 87 uzoraka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla.

U sklopu Plana praćenja rezidua za 2022. godinu, kojega za cijelu BiH koordinira Ured za veterinarstvo BiH i koji je započeo sa provedbom od mjeseca jula 2022. godine, u toku izvještajnog perioda uzeta su ukupno 182 uzorka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla.

U sklopu Plana službenog uzorkovanja u objektima za izvoz u Evropsku uniju za 2021/2022. godinu Ureda za veterinarstvo BiH, a čija provedba je započeta u mjesecu maju 2021. godine, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 36 uzoraka briseva radnih površina radi provođenja mikrobioloških analiza i 46 uzoraka vode radi kontrole mikrobiološke ispravnosti i prisustva rezidua teških metala. Nakon provedenih laboratorijskih ispitivanja kod 3 uzorka vode dobijeni su nezadovoljavajući rezultati ispitivanja, a po čemu je postupala ova inspekcija.

Uputstvom za provođenje Plana službenog uzorkovanja hrane u 2022. godini, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za Zeničko-dobojski kanton planirano je da se uzmu 92 uzorka i nad istima provedu 382 laboratorijske analize. Postupajući po Planu kantonalni veterinarski inspektori su izvršili uzimanje 89 uzoraka, od kojih je kod 5 uzoraka sirovog mlijeka dobijen neusklađen rezultat ispitivanja, odnosno utvrđeno povećano prisustvo ukupnog broja bakterija i somatskih stanica (CFU/OEM), kod dva uzorka mesnih pripravaka (ćevap, pljeskavica) iz proizvodnog objekta neusklađen rezultat, odnosno prisustvo *Salmonelle* spp. i u jednom uzorku vode iz proizvodnog objekta utvrđeno povećano prisustvo mikroorganizama. Realizacija Plana službenog uzorkovanja za 2022. godinu od strane kantonalne veterinarske inspekcije Zeničko-dobojskog kantona iznosi 96,7 %, a neusklađeni rezultati laboratorijskog ispitivanja hrane po Planu čine učešće od 8,9 % od ukupnog broja ispitanih uzoraka, odnosno 2,6 % od ukupnog broja izvršenih laboratorijskih analiza. Za subjekte kod kojih su utvrđeni neusklađeni rezultati ispitivanja po Planu, postupajući inspektori su izrekli korektivne mjere, donošenjem ukupno 8 rješenja za otklanjanje nepravilnosti i izdali jedan prekršajni nalog.

Planom službenog uzorkovanja na prisustvo salmonelle kod žive peradi u 2022. godini Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva potrebno je bilo provesti službene kontrole i uzorkovanja na odobrenim farmama peradi u skladu sa Programom kontrole salmonelle kod peradi vrste Gallus gallus u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, br. 30/18). Na području Zeničko-dobojskog kantona odobreno je 95 farmi peradi, a u toku izvještajnog perioda službenim kontrolama obuhvaćeno je 29 odobrenih objekata i uzeto 245 uzoraka. Nakon provedenih laboratorijskih analiza potvrđena je zarazna bolest salmoneloza peradi na jednoj farmi nesilica konzumnih jaja i dvije farme brojlera i jednoj farmi rasplodne toвне peradi, a po čemu je postupala ova inspekcija. Plan službenog uzorkovanja je trajao do mjeseca novembra 2022. godine.

Postupajući po Planu praćenja aflatoksina u mlijeku i hrani za životinje na području Zeničko-dobojskog kantona u 2022. godini kantonalni veterinarski inspektori su izvršili uzimanje ukupno 34 uzorka, od toga 14 uzoraka mlijeka i 20 uzoraka hrane za životinje kod fizičkih i pravnih lica koja se bave proizvodnjom i prometom na području Zeničko-dobojskog kantona. Nakon provedenih laboratorijskih ispitivanja u jednom uzorku hrane za životinje i jednom uzorku mlijeka dobijeni su nezadovoljavajući rezultati ispitivanja, odnosno prisustvo aflatoksina M1 i B1 većim od maksimalno dozvoljenih koncentracija. Neusklađeni rezultati laboratorijskog ispitivanja po Planu čine učešće od 5,8 % od ukupnog broja ispitanih uzoraka.

U toku mjeseca maja i juna 2022. godine kantonalna veterinarska inspekcija je, timski sa kantonalnim inspektorima za cestovni promet provodila kontrole prometa namirnica animalnog porijekla i živih životinja na putnim pravcima, kao i samostalne kontrole na stočnim pijacama na području Zeničko-dobojskog kantona. U okviru navedenih aktivnosti kontrolisano je ukupno 100 pošiljki živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla, od kojih su kod 18 utvrđene nepravilnosti, a koje su se ogledale u neposjedovanju propisane veterinarsko-zdravstvene dokumentacije. Za utvrđene nepravilnosti kontrolisanim subjektima je izdato ukupno 10 rješenja kojima je naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i izdato 19 prekršajnih naloga za prekršaj po Zakonima o veterinarstvu. Efekti po javno zdravlje u okviru izvršenih kontrola se ogledaju otkrivanjem dva žarišta bruceloze, gdje je proveden postupak suzbijanja zarazne bolesti kod životinja, kao i neškodljivo uništavanje 150 sirovih životinjskih koža stavljenih u promet bez obavljenog veterinarsko-zdravstvenog pregleda.

Najčešća kršenja propisa u izvještajnom periodu utvrđena su u oblastima zaštite od zaraznih bolesti životinja i dobrobiti životinja, kao i zdravstvene ispravnosti i kontrole hrane animalnog porijekla, zbog čega je izdato 69 prekršajnih naloga.

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

A/ Struktura provedenih službenih veterinarskih kontrola		Broj kontrola
1.	Zaštita od zaraznih bolesti životinja, dobrobit, ispravnost hrane za životinje i vode za napajanje (<i>kontrola označavanja životinja, kontrola farmi, domaćinstava, uzgajališta kućnih ljubimaca, skloništa za životinje, postupanje po prijavama zaraznih bolesti, kontrole zaštite i dobrobiti životinja, objekti za proizvodnju, skladištenje i preradu hrane za životinje</i>)	123
2.	Zaštita stanovništva od zoonoza u pogledu obaveza vet.službe (<i>kontrola vet.stanica, kontrola provođenja mjera zdravstvene zaštite životinja, nositelji odobrenja za provođenje ddd mjera</i>)	16
3.	Zdravstvena ispravnost i kontrola hrane animalnog porijekla (<i>objekti za klanje, proizvodnju, preradu, skladištenje namirnica životinjskog porijekla, sabirališta mlijeka i objekti maloprodaje nžp-a, a što uključuje i provođenje uzorkovanja i postupanja po pozitivnim nalazima pretraživanja uzoraka prema Planu Državnog programa monitoringa rezidua za tekuću godinu i postupanja po RASSF obavijestima u</i>	160

	<i>slučajevima kada postoji rizik za ljudsko zdravlje nastao hranom koja je na tržištu, zbog kojeg su pokrenute određene mjere i radnje radi opoziva. Sudjelovanje u RASFF sistemu podrazumijeva slanje obavijesti - informacije od strane inspektora u slučaju pojave rizika ili sumnje na mogućnost ugrožavanja zdravlja potrošača. Radnje se obavljaju u okviru RASFF procedura Agencije za sigurnost hrane BiH koja ima uspostavljen RASFF sistem na nivou BiH. Nakon zaprimanja RASFF obavijesti sprovodi se istraživanje i eventualno provođenje mjera)</i>	
4.	Nadzor nad apotekama, prometom lijekova, otrova i sredstava za ddd u veterinarstvu (kontrola prometa veterinarskih lijekova u maloprodaji, kontrola propisa o stavljanju lijekova u promet na malo)	0
5.	Kontrola utovara (certificiranje) pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (izvoz, što uključuje i provođenje certificiranja u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla. Raspored rada se obavlja prema sedmičnom/mjesečnom rasporedu, a po zaprimljenim pisanim zahtjevima za izvoz pošiljki subjekata u poslovanju sa hranom.)	1173
6.	Kontrola istovara pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (uvoz, karantin i obavljanje poslova veterinarsko-zdravstvenih pregleda pošiljki iz uvoza prilikom istovara)	1370
7.	Veterinarsko-zdravstveni pregledi i kontrola na klaonicama (antemortem i postmortem pregledi te obavljanje poslova službenih kontrola i certificiranja u klaoničkim objektima, poslova prikupljanja podataka o prehranbenom lancu, ante mortem pregleda kontrole postupanja u skladu s propisima o dobrobiti, post mortem pregleda i kontrole postupanja sa specifičnim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima životinjskog podrijetla, kao i uzorkovanja)	1984
8.	Nadzor nad radom objekata za utilizaciju, neškodljivo uklanjanje lešina, nusproizvoda i animalnog otpada, provođenje mjera veterinarske zaštite okoline, nadzor nad provođenjem čišćenja i dezinfekcije (kontrola generatora, transporta, operater, higijeničarske službe)	7
9.	Kontrola prometa životinja i proizvoda živ. porijekla na stoč.pijacama i put. pravcima i javnih manifestacija sa učešćem životinja	46
	UKUPNO A	4879
	B/ Kontrolni pregledi/nadzori (kontrola izvršenja naloženih mjera rješenjima)	200
	C/ Postupanja po podnescima na zahtjev državnih tijela i organa, pravnih i fizičkih osoba (predstavke)	104
	UKUPNO A+B+C	5183

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Da bi se osiguralo ispunjavanje svih radnih ciljeva kantonalnih veterinarskih inspektora, kao i sveobuhvatnija organizacija rada iz nadležnosti kantonalne veterinarske inspekcije neophodno je jačanje ljudskih resursa i popuna upražnjenih radnih mjesta u inspektoratu veterinarske inspekcije.

Jedan kantonalni veterinarski inspektor je od dana 12.09.2022. godine premješten sa radnog mjesta kantonalnog veterinarskog inspektora na radno mjesto kantonalnog sanitarnog inspektora, putem internog premještaja, a jedan je, nakon okončane konkursna procedure za popunu navedenog radnog mjesta, počeo sa radom dana 10.10.2022. godine i prolazi period probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

Jedan od čestih problema s kojim se suočava kantonalna veterinarska inspekcija nakon potvrđivanja zaraznih bolesti životinja je način uklanjanja istih, iz razloga što na području Kantona nisu

osigurani objekti za zbrinjavanje animalnog otpada ili stočna groblja, niti stvoreni preduvjeti za neškodljivo uklanjanje uginulih i eutanaziranih životinja i drugog animalnog otpada.

Navedeno umnogome usporava postupak provođenja mjera u zaraženim objektima-domaćinstvima, a što kao posljedicu nesporno ima dodatne nepotrebne ekonomske gubitke kod vlasnika ovakvih životinja, kao i mogućnosti širenja zaraznih bolesti životinja koje se mogu prenijeti i na ljude.

Da bi se uspostavio kvalitetan sistem upravljanja animalnim otpadom i nusproizvodima animalnog porijekla, neophodno je da se identifikuju izvori i putevi ovakvog otpada, u što moraju da budu uključeni proizvođači animalnog otpada (svi subjekti u poslovanju sa hranom), nadležna ministarstva i javna poduzeća koja su registrirana za prikupljanje otpada, kao i poduzeća koja mogu biti angažirana za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju animalnog otpada i apsolutno jedinice lokalne samouprave.

Sistem za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju otpada animalnog porijekla treba da čini struktura, odnosno objekti i postrojenja koje odobrava nadležni organ za veterinarsko javno zdravlje.

Ovakvom načinu rješavanja akumuliranih problema vezanih za animalni otpad nadležni gradski, općinski i kantonalni organi nisu pristupili, mada je sva legislativa koja propisuje ovakve načine upravljanja, zbrinjavanja i odobravanja na snazi u BiH.

4. INSPEKTORAT SANITARNE, ZDRAVSTVENE I FARMACEUTSKE INSPEKCIJE

4.1. KANTONALNA ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu i Izmjenom Programa rada kantonalne zdravstvene inspekcije za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godine planirano je 80, a izvršeno ukupno 17 inspeksijskih nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršio je jedan kantonalni zdravstveni inspektor, kojem je sa danom 31.05.2022. godine, na lični zahtjev prestao radni odnos u Upravi, zbog prelaska na drugo radno mjesto, što je razlog manjeg broja izvršenih inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani, kao i duže odsustvo inspektora sa posla, zbog privremene spriječenosti za rad (bolovanje). Nakon prestanka rada inspektora izvršena je Izmjena Programa rada kantonalne zdravstvene inspekcije za 2022. godinu, kojom u trećem i četvrtom kvartalu nisu planirani inspeksijski nadzori. Kantonalna zdravstvena inspekcija u periodu 01.06. do 20.11.2022. godine nije imala niti jednog izvršioca.

Nakon okončane procedure za popunu navedenog radnog mjesta, kantonalni zdravstveni inspektor je počeo sa radom dana 21.11.2022. godine. S obzirom na to da se kod navedene državne službenice radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, istoj je, u skladu sa odredbom člana 32. stav (1) Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH, utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	80	Redovni inspeksijski nadzor	70	
		Kontrola izvršenja rješenja	10	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	17	Redovni inspeksijski nadzor	6	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	2	
		Kontrola izvršenja rješenja	9	
Poduzete mjere	Rješenja	3	Rješenja o zabrani	-

			Rješenja o otklanjanju nedostataka	3
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	4	Iznos izrečenih novčanih kazni: 3.250,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	-			
Broj zaprimljenih predstavki				11*

Napomena: Predstavke zaprimljene u periodu u kojem kantonalna zdravstvena inspekcija nije imala izvršioca prosljeđene su Federalnoj upravi za inspeksijske poslove - federalnoj zdravstvenoj inspekciji.

U prisustvu glavne kantonalne inspektorice, kantonalna zdravstvena inspektorica je u mjesecu decembru izvršila 4 (četiri) inspeksijska nadzora, od čega: 1 stomatološka ordinacija, 2 medicinsko – biohemijski laboratorij i 1 zubotehnički laboratorij, gdje je utvrđena manja nepravilnost zbog čega je doneseno rješenje o otklanjanju nedostataka.

U izvještajnom periodu inspeksijski nadzori su vršeni u privatnim stomatološkim i specijalističkim liječničkim ordinacijama i zdravstvenim ustanovama primarne zdravstvene zaštite. Inspeksijski nadzor je vršen nad primjenom Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, Zakona o stomatološkoj djelatnosti, te po podnesenim pismenim predstavkama.

Prekršaji po propisima iz oblasti zdravstva, utvrđeni prilikom inspeksijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu odnose se na nepravilnosti u vođenju medicinske dokumentacije i zbrinjavanju medicinskog otpada.

Kantonalna zdravstvena inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da zdravstvene ustanove i nosioce privatne prakse upozna sa obavezama iz propisa u oblasti zdravstva.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na osnovu izvršenih inspeksijskih kontrola, kod subjekata nadzora je uočena nedovoljna informisanost i nedovoljno poznavanje propisa iz oblasti zdravstva. Navedenom doprinosi i činjenica nepostojanja velikog broja podzakonskih i provedbenih propisa, čije donošenje je predviđeno važećim zakonima iz oblasti zdravstva, što otežava njihovu efikasnu primjenu.

Također, postoje nedovoljno precizirana pojedina zakonska rješenja, koja u značajnoj mjeri onemogućavaju provođenje inspeksijskog nadzora na efikasan način.

4.2. KANTONALNA SANITARNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12.2022. godinu planirano je 450, a izvršena ukupno 623 inspeksijska nadzora. Kantonalna sanitarna inspekcija ima četiri izvršioca, od kojih je jedna glavna kantonalna inspektorica, a jedan kantonalni inspektor je od 12.09.2022. godine premješten sa radnog mjesta kantonalnog veterinarskog inspektora na radno mjesto kantonalnog sanitarnog inspektora, putem internog premještaja.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		450	Redovni inspekcijski nadzor	370
			Kontrola izvršenja rješenja	80
Izvršeno inspekcijskih nadzora		623	Redovni inspekcijski nadzor	311
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	94
			Kontrola izvršenja rješenja	218
Poduzete mjere	Rješenja	400	Rješenja o zabrani	67
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	137
			Rješenja o upozorenju	-
			Rješenja o zabrani kretanja za lica za koja je utvrđeno ili se sumnja da boluju od COVID-19	196
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	99	Iznos izrečenih novčanih kazni: 156.600,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		7		
Broj zaprimljenih predstavki		115		

Napomena: Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki (zahtjeva), 41 su zahtjevi JU Poliklinika sa dnevnom bolnicom Doboju Jug za izdavanje rješenja o zabrani kretanja.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora		Broj nadzora
1.	Nadzor nad poštivanjem preporuka za rad ugostiteljskih objekata u kontekstu COVID -19	20
2.	Nadzor nad poštivanjem preporuka za rad zdravstvenih ustanova i ustanova za smještaj starih lica u kontekstu COVID – 19	36
3.	Nadzor nad poštivanjem preporuka za sprječavanje infekcija u trgovinama, uslužnim djelatnostima, malim obrtima i tržnim centrima u kontekstu COVID – 19	13
4.	Nadzor nad poštivanjem preporuka za škole i vrtiće u kontekstu COVID – 19	50
5.	Nadzor nad zdravstvenom i/ili higijenskom ispravnosti životnih namirnica, predmeta opće upotrebe u fazi proizvodnje i prometa	183
6.	Nadzor nad poštivanjem preporuka za sve poslovne subjekte, samostalne obrtnike, organe vlasti na nivou F BiH	26
7.	Nadzor nad otvorenim i zatvorenim bazenima	7
8.	Nadzor nad objektima za pružanje higijenske njege stanovništva (frizerski saloni, kozmetički saloni, saloni za tetovažu)	43
9.	Nadzor nad provedbom obavezne preventivne sistematske deratizacije	6

10.	Nadzor nad sprječavanjem intrahospitalnih infekcija u domovima zdravlja i bolnicama	24
11.	Nadzor nad sanitarno higijenskim uslovima u odgojno obrazovnim ustanovama (škole i vrtići)	33
12.	Nadzor sanitarno – higijenskih uslova u stomatološkim i specijalističkim ordinacijama, medicinsko – biohemijskim i zubotehničkim laboratorijama	73
13.	Nadzor sanitarno – higijenskih uslova u ustanovama socijalne zaštite i skrbi	7
14.	Nadzor sanitarno – higijenskih uslova u ugostiteljskim objektima	74
15.	Ostalo (prijave kliconoštva, uzorkovanje)	28
UKUPNO:		623

Kantonalna sanitarna inspekcija donijela je ukupno 196 rješenja o zabrani kretanja za COVID–19 pozitivna lica i kontakte tih lica, a po prijavama Službe za higijenu i epidemiologiju JU Poliklinika sa dnevnom bolnicom Doboj Jug.

Kao najznačajnije aktivnosti kantonalne sanitarne inspekcije u ovom izvještajnom periodu, izdvajamo:

- U periodu od 08.06. do 18.06.2022. godine, kantonalni sanitarni inspektori su provodili pojačane inspeksijske nadzore, u redovnom radnom vremenu, u poslijepodnevnom satima i u dane vikenda. Tom prilikom izvršeno je ukupno 47 inspeksijskih nadzora, od kojih je 26 inspeksijskih nadzora kod subjekata koji proizvode i prometuju lako kvarljive namirnice, 18 kod subjekata koji pružaju frizersko – kozmetičke usluge i 3 kod subjekata tipa otvoreni bazeni. Zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su 32 rješenja, od čega 12 rješenja o zabrani rada za uposlenike koji nisu posjedovali sanitarnu knjižicu i izdato 14 prekršajnih naloga.
- Kantonalna sanitarna inspekcija je u periodu od 07.09. do 21.09.2022. godine, osim redovnih aktivnosti, prioritetno provodila aktivnosti pojačanog inspeksijskog nadzora u osnovnim i srednjim školama na području Kantona, školskim kuhinjama, kao i objektima u blizini škola, koji uslužuju i prometuju hranu, s ciljem kontrole poštivanja sanitarno-higijenskih uvjeta u navedenim objektima i zaštite zdravlja učenika. Tom prilikom izvršeno je:
 - 11 inspeksijskih nadzora u školskim kuhinjama i objektima u blizini škola, koji uslužuju i prometuju hranu, prilikom kojih su nepravilnosti utvrđene kod 8 subjekata nadzora, zbog čega je doneseno 8 rješenja o otklanjanju nedostataka i izdata 2 prekršajna naloga,
 - 8 inspeksijskih nadzora u školama, prilikom kojih su kod 5 subjekata nadzora utvrđene nepravilnosti, koje se odnose na neobavljanje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, zbog čega je doneseno 5 rješenja o otklanjanju nedostataka.
- U periodu od 07.11 do 19.11.2022. godine, osim redovnih aktivnosti kantonalni sanitarni inspektori su u redovnom radnom vremenu, u poslijepodnevnom satima i u dane vikenda provodili pojačane inspeksijske nadzore u ugostiteljskim objektima, specijalističkim ordinacijama koje počinju sa radom iza 16h, medicinsko – biohemijskim i zubotehničkim laboratorijama, te ustanovama socijalne zaštite i skrbi. Tom prilikom izvršeno je:
 - 23 inspeksijska nadzora u ugostiteljskim objektima, prilikom kojih je zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno 16 rješenja o otklanjanju nedostataka i izdato 6 prekršajnih naloga,
 - 22 inspeksijska nadzora specijalističkih ordinacija (ginekološke, oftamološke, pedijatrijske, internističke i sl.), prilikom kojih je zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno 11 rješenja o otklanjanju nedostataka i izdata 3 prekršajna naloga,

- 12 inspekcijskih nadzora medicinsko – biohemijskih i zubotehničkih laboratorija; zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno 5 rješenja o otklanjanju nedostataka,
 - 4 inspekcijska nadzora u ustanovama socijalne zaštite i skrbi; zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su 2 rješenja o otklanjanju nedostataka i izdata 2 prekršajna naloga.
- Postupajući po preporuci Agencije za sigurnost hrane BiH za praćenje stanja u oblasti prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stonih voda, kantonalni sanitarni inspektori izvršili su kontrole kod šest subjekata koji obavljaju ovu djelatnost. Zbog utvrđenih nepravilnosti izdata su 2 prekršajna naloga i donesena 3 rješenja o otklanjanju nepravilnosti.

Najčešće kršenje propisa, u ovom izvještajnom periodu utvrđeno je po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i Zakonu o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, a odnosi se na neobavljanje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i neosiguravanje uposlenicima sticanja potrebnih znanja o higijeni životnih namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i o ličnoj higijeni.

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove zaprimila je 3 službene zabilješke Ministarstva unutrašnjih poslova, Policijskih stanica sa područja Kantona, koje su sačinili policijski službenici prilikom obavljanja redovnih poslova i obilazaka, a koje se odnose na rad ugostiteljskih objekata suprotno naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, zbog čega je kantonalna sanitarna inspekcija izdala jedan prekršajni nalog. Službene zabilješke su zaprimljene u prvom kvartalu 2022. godine.

Kao jednu od značajnih obuka, kojima su prisustvovali kantonalni sanitarni inspektori izdvajamo prisustvo kantonalnog sanitarnog inspektora Tešić Zlatana, kao jedine službene osobe iz Bosne i Hercegovine, kursu Better training for safer food u organizaciji BTSF Academy kao inicijative Europske komisije za sigurnost hrane na nivou Europske unije, koji je održan u periodu od 12.12. do 16.12.2022. godine u Rimu, Italija.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i propisa koji uređuju sanitarno - tehničke i higijenske uslove, s obzirom na to da sanitarna inspekcija uglavnom radi po zakonima i propisima koji su preuzeti iz SRBiH i SFRJ, kao i izmjenom postojećeg Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Također, za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je popuniti radna mjesta gradskih/općinskih sanitarnih inspektora na području Kantona.

4.3. KANTONALNA FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2022. godinu, za period 01.01. do 31.12. 2022. godine planirano je 160, a izvršen ukupno 161 inspekcijski nadzor. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna farmaceutska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		160	Redovni inspekcijski nadzor	140
			Kontrola izvršenja rješenja	20
Izvršeno inspekcijskih nadzora		161	Redovni inspekcijski nadzor	85
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	19
			Kontrola izvršenja rješenja	57
Poduzete mjere	Rješenja	37	Rješenja o zabrani	13
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	23
			Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	21	Iznos izrečenih novčanih kazni: 61.750,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1		
Broj zaprimljenih predstavki		9*		

*Dvije predstavke su proslijeđene Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, zbog odsustva inspektorice sa posla (bolovanje).

U izvještajnom periodu, u vršenju inspekcijskog nadzora u oblasti farmacije, poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrola prometa lijekova na malo i poštivanja režima izdavanja lijekova,
- kontrola prometa lijekova sa esencijalne liste Zeničko-dobojskog kantona,
- kontrola prometa medicinskim sredstvima,
- kontrola ispunjavanja uslova kadra,
- kontrola ispunjavanja uslova za čuvanje i promet lijekova,
- kontrola vođenja evidencija i dokumentacije,
- kontrola načina zbrinjavanja farmaceutskog otpada,
- kontrole ispunjavanja ostalih uslova propisanih Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

Nepравилности po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti, utvrđene prilikom inspekcijskog nadzora iz oblasti farmacije, u ovom izvještajnom periodu odnose se na:

- obavljanje apotekarske djelatnosti bez prisustva magistra farmacije,
- izdavanje lijekova na neispravnu medicinsku dokumentaciju,
- neposjedovanje važeće licence za samostalan rad, kao i nepropisno zbrinjavanje farmaceutskog otpada i neposjedovanje obavezne stručne literature, propisane Zakonom o apotekarskoj djelatnosti,
- neažurno vođenje evidencija i dokumentacije,
- te nepravilnosti u načinu izdavanja lijekova sa esencijalne liste lijekova.

S obzirom na to da su u prvom i drugom kvartalu 2022. godine, prioritete aktivnosti kantonalne farmaceutске inspekcije bile postupanje po zaprimljenim prijavama, kao i kontrole izvršenja rješenja izdatih u 2021. godini, a koje zbog bolesti i odsustva inspektorice nisu mogla biti iskontrolisana ranije, izvršen je manji broj redovnih inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani. Svi subjekti nadzora, kojima je rješenjem bilo naloženo da isprave utvrđene nepravilnosti su postupili po nalogu inspektora.

Kantonalna farmaceutska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da apotekarsko osoblje upoznaje sa obavezama koje su propisane Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Potpunim prelaskom na propisivanje lijekova, kako sa esencijalne liste, tako i komercijalnih lijekova, u informacionom sistemu E-recept, dosadašnji problemi oko nepopunjenih i nepravilno popunjenih receptata bi se u potpunosti izbjegli, kao i izdavanje lijekova bez recepta.

Također, subjekti nadzora nisu u potpunosti upoznati sa obavezama i ispravnim načinom provođenja odredbi Zakona o apotekarskoj djelatnosti, kao i podzakonskih akata donesenih na osnovu tog Zakona, te su određene nepravilnosti bile rezultat nerazumijevanja ili nedovoljne informiranosti subjekata, a što se najviše uočilo u slučaju prometa lijekom – medicinski kisik, gdje je zbog nepoznavanja zakonskih propisa došlo do prometovanja lijekom koji nema dozvolu za promet izdatu od strane Agencije, a koji je nabavljen od neovlaštenih veleprometnika lijekovima.

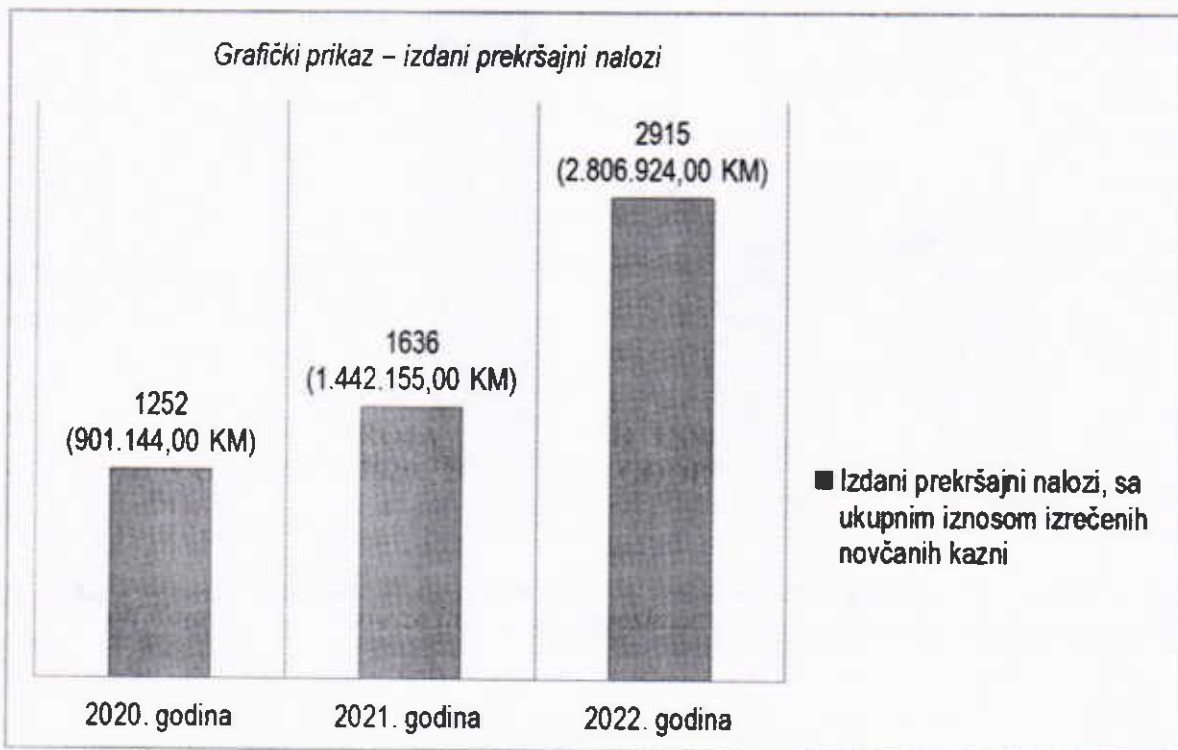
Jedan od uočenih problema je i dužina trajanja administrativnih rješavanja po zahtjevima stranaka, koje za svoj rad trebaju odobrenja nadležnih organa. Ubrzavanjem navedenih procedura poboljšalo bi se stanje u oblasti farmacije, te subjektima nadzora omogućilo lakše i dosljednije poštivanje zakonskih propisa.

Nedovoljna definiranost i neusaglašenost odredbi pojedinih članova Zakona i podzakonskih akata, i to posebno iz oblasti koja definira upravljanje farmaceutskim otpadom, otežava rad inspektoru, ali i dosljedno praćenje i poštivanje provedbenih propisa od strane subjekata nadzora, jer su isti vrlo često nerazumljivi, neprovodivi u praksi ili čak u koliziji jedan sa drugim

Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH je organ odgovoran za izdavanje dozvola za promet na malo lijekovima i medicinskim sredstvima, pri čemu je režim izdavanja lijeka i/ili medicinskog sredstva definiran u dozvoli. Međutim, uočen je značajan broj kršenja zakonskih odredbi od strane zdravstvenih radnika, zbog nejasno definiranog režima izdavanja, kao i zbog drugih nejasnoća u dozvolama koje izdaje Agencija. Shodno navedenom, kantonalni farmaceutski inspektor se obraćao Agenciji tražeći informacije ili pojašnjenja, međutim, u najvećem broju slučajeva Agencija nije odgovorila na upite. Upravo zbog nejasnih odredbi u dozvolama Agencije, te ćutanja Agencije, otežana je primjena i pridržavanje propisa, kao i inspeksijski nadzor nad poštivanjem istih, a što bi se lako moglo prevazići boljom saradnjom Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH sa inspeksijskim organima, kao i dodatnim edukacijama ili radnim sastancima sa predstavnicima Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, a u cilju bolje informiranosti i dosljednijeg poštivanja zakonskih propisa.

III - GRAFIČKI PRIKAZ BROJA IZVRŠENIH INSPEKCIJSKIH NADZORA I IZDATIH PREKRAŠJNIH NALOGA ZA 2020., 2021. I 2022. GODINU

a. Na nivou Kantonalne uprave za inspeksijske poslove

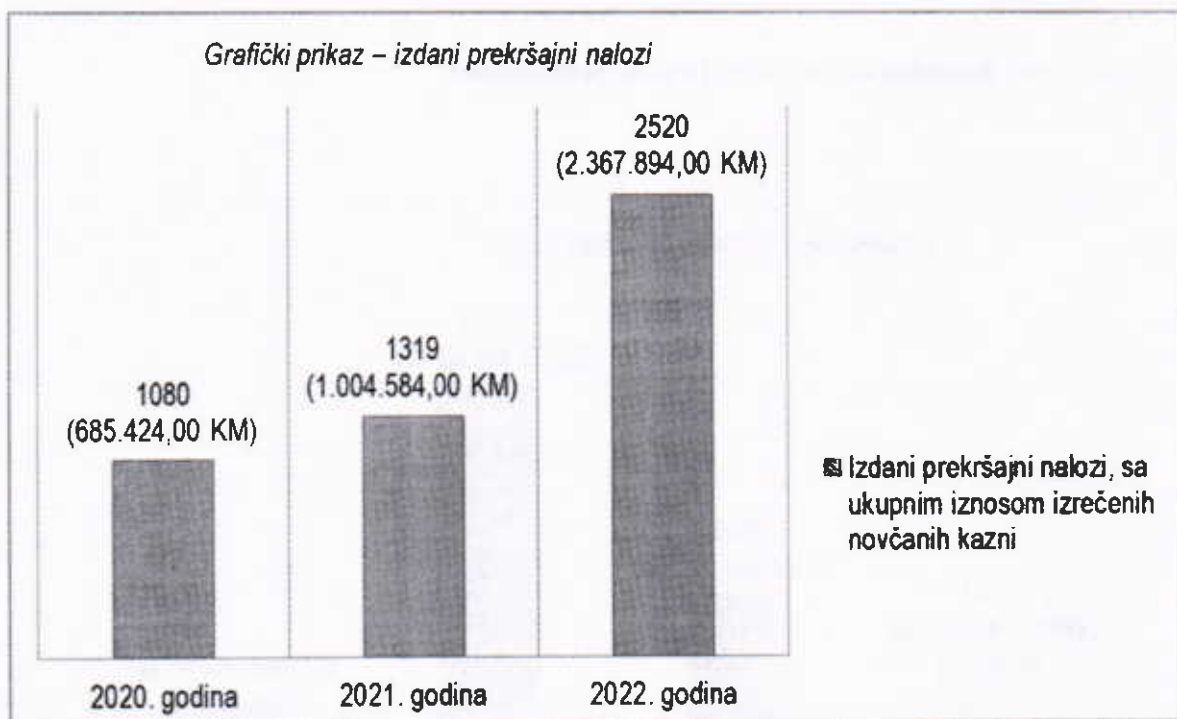
Napomena:

Planirani broj inspeksijskih nadzora pojedinih inspekcija u 2020. godini nije u cijelosti izvršen, zbog pandemije koronavirusa (COVID 19). Po donošenju Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju stanja nesreće, uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije BiH od 16.03.2020. godine postupanje kantonalnih inspekcija bilo ograničeno samo na nužne aktivnosti, gdje je postojao povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, što je rezultiralo manjim brojem izvršenih inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani, a samim tim i manjim brojem poduzetih mjera (upravne mjere, prekršajni nalozi) pojedinih inspekcija.

Kantonalni inspektori, koji su ispunjavali uvjete su, kao kantonalni tržišni inspektori i kantonalni inspektori rada za oblast zaštite na radu, po ovlaštenju direktora Uprave vršili inspeksijske nadzore s ciljem kontrole poštivanja Naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite i Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva.

Kantonalna sanitarna inspekcija je u 2020. godini imala samo jednog izvršitelja, a zbog pandemije koronavirusa (COVID 19) kantonalni zdravstveni i kantonalni farmaceutski inspektor su, kao kantonalni sanitarni inspektori, po ovlaštenju direktora Uprave, vršili inspeksijske nadzore s ciljem kontrole poštivanja naredbi Federalnog i Kantonalnog štaba civilne zaštite i naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Ministarstva zdravstva Zeničko – dobojskog kantona za praćenje koronavirusa.

b. Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike

c. Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije

IV – NORMATIVNE ATIVNOSTI

U ovom izvještajnom periodu, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona izvršila je Izmjenu pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u toku mjeseca aprila i Izmjenu i duponu pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u toku mjeseca augusta.

V – STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO

- Naziv materijala:

Godišnji Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period 01.01.-31.12.2022. godinu.

VI – OSTALI POSLOVI I ZADACI

I. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku, sačinjavamo tabelarno, uz izvještaj o radu Uprave za I-VI tekuće godine (šestomjesečni izvještaj) i I-XII tekuće godine (godišnji izvještaj).

Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku za I-XII tekuće godine (godišnji izvještaj).

Broj rješenja inspektora donesenih u prvostepenom postupku po službenoj dužnosti u 2021. godini (zabrana, upozorenje, otklanjanje nepravilnosti)	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora u 2022. godini	Broj rješenja kojim je žalba odbačena (neblagovremena, nedopuštena i izjavljena od neovlaštene osobe)	Broj žalbi na rješenja inspektora koje su proslijeđene drugostepenom organu	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj izvršenih zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj rješenja inspektora u drugostepenom postupku, donesenih po žalbi na rješenja općinskih inspektora
1	2	3	4	5	6	7
2334	19	4	16	26	11	7

3. Drugi kontinuirani poslovi

U toku 2022. godine, a u cilju preduzimanja prventivnih mjera na suzbijanju nezakonitosti i adekvatnog korištenja resursa uvedene su mjere:

- ugradnja GPS sistema u vozila čime se prati kretanje vozila, brzina, kao i potrošnja goriva;
- proceduralna kontrola predmeta uz striktno poštivanje samostalnosti rada inspektora;
- druge mjere na poboljšanju radne discipline zaposlenika (disciplinski postupci, kontrola eventualne zloupotrebe instituta bolovanja, idr.)

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (u izvještajnom periodu doneseno rješenja).

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji (32) i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (12), u izvještajnom periodu donesenoje ukupno 44 rješenja.

VII – OCJENA STANJA, POSTIGNUTIH REZULTATA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA

U ovoj grupi je dat tabelarni prikaz slijedećeg:

1. Ocjena stanja
2. Programska orijentacija

1. Ocjena stanja

Tabelarni prikaz

UPOREDNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O RADU INSPEKCIJA ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2021. GODINE I JANUAR - DECEMBAR 2022. GODINE

NAZIV INSPEKCIJE	BROJ INSPEKCIJSKIH PREGLEDA						PODUZETE MJERE (Brojčano i procentualno u odnosu na broj izvršenih pregleda)					
	Planirano		Ostvareno		Izvršeno		Upravne		Kaznene		UKUPNO	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Inspekcija rada za obl. radnih odnosa	1492	1320	1594	1479	107%	112%	168 10,54%	241 16,29%	435 27,29%	710 48%	603 37,83%	951 64,3%
Inspekcija rada za obl. zaštite na radu	396	349	398	384	101%	110%	164 41,21%	161 42%	26 6,53%	71 18,48%	190 47,74%	232 60,41%
Tržišno-turističko-ugostiteljska	2.602	2.304	2.796	2777	107%	121%	562 20,10%	787 28,3%	261 9,33%	1054 38%	823 29,43%	1841 66,2%
Inspekcija za cestovni promet	636	636	782	824	123%	130%	98 12,53%	110 13,34%	437 55,88%	658 80%	535 68,41%	768 93,20%
Inspekcija za ceste	160	160	199	145	124%	100%	33 16,58%	35 24,13%	13 6,53%	10 6,8%	46 23,11%	45 31,03%
Elektroenergetska inspekcija	155	155	158	158	102%	110%	80 50,63	62 39,24%	0	5 3,16%	80 79,2%	67 42,40%
Rudarsko - geološka	135	70	72	72	53%	103%	10 13,89%	7 9,7%	2 2,78%	8 11,11%	12 16,67%	15 20,83%
Termoenergetska	72	172	79	181	110%	105%	185 234,17 %	405 23,75%	0	4 2,20%	185 234,17%	409 225,96%
Poljoprivredna inspekcija	394	394	809	768	205,33%	194,92%	17 2,10%	26 3,39%	10 1,24%	96 12,50%	27 3,34%	122 15,89%
Vodna inspekcija	180	340	200	334	111,11%	98,24%	29 14,50%	47 14,07%	23 11,50%	23 6,89%	52 26,00%	70 20,96%
Šumarska inspekcija	170	170	175	185	102,94%	108,82%	37 21,14%	36 19,46%	37 21,14%	21 11,35%	74 42,29%	57 30,81%

Inspekcija zaštite okoline	320	459	281	422	87.81%	91.94%	44 15,66 %	95 22,51 %	7 2,49 %	15 3,55 %	51 18,15 %	110 26,07 %
Građevinska inspekcija	160	160	172	174	107.50%	108.75%	14 8,14 %	14 8,05 %	11 6,40 %	12 6,90 %	25 14,53 %	26 14,94 %
Veterinarska inspekcija	4132	4038	4932	5183	119,36%	128,36%	265 10,56 %	231 8,75 %	60 2,39 %	104 3,94 %	325 12,95 %	335 12,68 %
Zdravstvena inspekcija	160	80	105	17	65,63%	21,25%	53 50,48 %	3 17,65 %	19 18,10 %	4 23,53 %	72 68,57 %	7 41,18 %
Sanitarna inspekcija	310	450	540	623	174,19%	138,44%	1985* 38,70 %	400* 32,74 %	143 26,48 %	99 15,89 %	2128* 65,19 %	499* 48,64 %
Farmaceutska inspekcija	160	160	93	161	58,13%	100,63%	43 46,24 %	37 22,98 %	12 12,90 %	21 13,04 %	55 59,14 %	58 36,02 %

NAPOMENE:

1. Procenat poduzetih mjera kantonalne veterinarske inspekcije prikazan je u odnosu na broj izvršenih pregleda, ne uključujući preglede pošiljki u uvozno-izvoznim objektima (u 2021. godini - 2423 pregleda pošiljki; u 2022. godini - 2542 pregleda pošiljki).

2. Procenat poduzetih upravnih mjera, te procenat ukupno poduzetih mjera kantonalne sanitarne inspekcije prikazan je ne uzimajući u obzir donesena rješenja o zabrani kretanja za osobe za koje je utvrđeno ili se sumnja da boluju od COVID-19 (u 2021. godini - 1776 rješenja po prijavama Službi za higijenu i epidemiologiju domova zdravlja; u 2022. godini - 196 rješenja po prijavama Službe za higijenu i epidemiologiju JU Poliklinika sa dnevnom bolnicom Doboj Jug).

2. Programska orijentacija

Programska orijentacija Uprave utvrđena je Programom rada za 2022. godinu, kojim su utvrđeni strateški i kratkoročni ciljevi:

❖ Strateški ciljevi

- ✓ Jačanje djelovanja inspekcijskih poslova u Zeničko-dobojskom kantonu na otkrivanju, sprječavanju i sankcionisanju prekršaja koji se odnose na:
 - obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i radno angažovanje zaposlenika suprotno zakonu;
 - obavljanje djelatnosti gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš;
 - subjekte koji su u prekršajnoj evidenciji RNK-i evidentirani kao ponavljači prekršaja.
- ✓ Poduzimanje preventivnih i korektivnih mjera u slučajevima koji nisu obuhvaćeni navedenom u prvoj tački, kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima.
- ✓ Kontinuirana realizacija Akcionog plana za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona, Strategije za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

❖ Kratkoročni ciljevi

- ✓ Kadrovske i materijalno-tehničke pretpostavke za efikasniji rad Kantonalne uprave za inspekcijske poslove:
 - Kadrovska popunjenost radnih mjesta,
 - Kadrovska popunjenost radnih mjesta uposlenika kojima radni odnos prestaje zbog ispunjavanja zakonskih uslova za odlazak u penziju i uposlenika kojima radni odnos prestaje dobrovoljnim istupanjem iz državne službe,
 - Nabavka materijalno - tehničkih sredstava službena vozila, (po mogućnosti jedno terensko vozilo), nabavka namještaja, kao i obezbjediti veći broj kancelarija - iz budžetskih sredstva,
 - Edukacija svih uposlenika Uprave (interna i externa).

VIII – UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Tabelarni prikaz plana i izvršenja Budžeta za period I-XII 2022. godinu:

Konto	Naziv izdatka	Budžet za I-XII 2022.	Izvršenje I-XII/2022.
611100	BRUTO PLAĆE I NAKNADE	2.460.000	2.462.547
611200	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	425.000	405.856
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	311.583	259.720
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	85.980	80.242
613100	PUTNI TROŠKOVI	2.000	2.989
613200	IZDACI ZA ENERGIJU	16.830	16.313
613300	IZDACI ZA KOMUNIKACIJU I KOMUNALNE USLUGE	12.150	12.018
613400	NABAVKA MATERIJALA	16.000	15.658
613500	IZDACI ZA USLUGE PREVOZA I GORIVA	9.000	8.880
613600	UNAJMLJIVANJE IMOVINE I OPREME	0	0
613700	IZDACI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE	3.000	1.949
613800	IZDACI OSIGURANJA, BANKARSKIH USLUGA I USLUGA PLATNOG PROMETA	0	0
613900	UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE	27.000	22.435
821300	NABAVKA OPREME	82.500	81.481
821500	NABAVKA STALNIH SREDSTAVA U OBLIKU PRAVA	17.500	17.499
	UKUPNO	3.337.980	3.307.345

Iz tabelarnog pregleda se može zaključiti da je izvršenje Budžeta za period I-XII 2022. godine u skladu sa planom Budžeta za period I-XII 2022. godinu, te je samo na dvije budžetske pozicije došlo do prekoračenja.

U vezi s tim napominjemo da je Budžetom za 2022. godinu na poziciji bruto plaće i naknade troškova zaposlenih planiran iznos od 2.967.460 KM, ali je Izmjenama i dopunama Budžeta za 2022. godine utvrđen iznos od 2.460.000 KM, pa je došlo do prekoračenja na ovoj poziciji u iznosu od 2.547 KM. Izdaci za Putne troškove su realizovani u iznosu od 2.989 KM. Budžetom za 2022. godinu planirani su u iznosu od 3.780,00 KM, ali Izmjenama i dopunama Budžeta za 2022. godine utvrđen iznos na poziciji Putnih troškova u iznosu od 2.000 KM pa je došlo do prekoračenja za 989 KM.

Program utroška sredstava pod nazivom „Nabavka opreme i nabavka stalnih sredstava u obliku prava“ Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2022. godinu, je realizovan, a Izvještaj je upućen Vladi Zeničko-dobojskog kantona na usvajanje.

Dostavljeno:
 1x Skupština ZDK
 1x Vlada ZDK
 1x a/a

DIREKTOR

Besim Spahić